

SANOK RUBBER

**SKONSOLIDOWANY
RAPORT FINANSOWY
ZA 2017 ROK**

www.sanokrubber.pl

***Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe
Grupy Kapitałowej Sanok Rubber Company
za 2017 rok***

*wraz z Sprawozdaniem Niezależnego Biegłego Rewidenta z badania
sporządzone według
Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej*

Skonsolidowany Rachunek Zysków i Strat	4
Skonsolidowane Sprawozdanie z Całkowitych Dochodów	4
Skonsolidowane Sprawozdanie z Sytuacji Finansowej	5
Skonsolidowane Sprawozdanie z Przepływów Pieniężnych	6
Skonsolidowane Sprawozdanie ze Zmian w Kapitałach Własnych	7
Dodatkowe noty objaśniające	8
1. Dane podstawowe o Grupie Sanok Rubber Company i zmiany w kapitale zakładowym	8
2. Dane podstawowe o pozostałych spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej	9
3. Skład Zarządu Spółki Dominującej	10
4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	10
5. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	11
6. Istotne zasady (polityka) rachunkowości	12
7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	19
8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	19
9. Przekształcenie danych porównawczych	23
10. Informacje dotyczące wypłaconej (lub zadeklarowanej) dywidendy, łącznie i w przeliczeniu na jedną akcję, z podziałem na akcje zwykłe i uprzywilejowane	24
11. Informacje dotyczące zmian zobowiązań warunkowych lub aktywów warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego	24
12. Przychody ze sprzedaży	25
13. Koszty rodzajowe	25
14. Koszty wynagrodzeń	25
15. Pozostała działalność operacyjna	26
16. Przychody i koszty finansowe	26
17. Podatek dochodowy	26
18. Rzeczowe aktywa trwałe	27
19. Wartości niematerialne	28
20. Nieruchomości inwestycyjne	29
21. Przejęcie jednostki	29
22. Długoterminowe należności pozostałe	29
23. Aktywa finansowe – długo i krótkoterminowe	30
24. Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego	30
25. Zapasy	31
26. Należności	32
27. Środki pieniężne	32
28. Kapitał zakładowy	33
29. Pozostałe kapitały	34
30. Udziały niekontrolujące	34
31. Rezerwy i inne zobowiązania długoterminowe	35
32. Rezerwy i inne zobowiązania krótkoterminowe	35
33. Przychody przyszłych okresów - długoterminowe i krótkoterminowe	36
34. Kredyty i papiery dłużne długoterminowe i krótkoterminowe	36
35. Zobowiązania krótkoterminowe	40
36. Segmenty operacyjne	41
37. Zysk na akcję	43
38. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	43
39. Pozostałe informacje do raportu rocznego za 2017 r.	46

Skonsolidowany Rachunek Zysków i Strat

Wyszczególnienie	Nota	01.01.2017 31.12.2017	01.01.2016 31.12.2016 (przekształcone)
Przychody ze sprzedaży	12	997 805	931 489
Koszt sprzedanych produktów	13	757 493	682 335
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		240 312	249 154
Koszty sprzedaży	13	35 024	29 523
Koszty ogólnego zarządu	13	96 415	92 057
Wynik z działalności podstawowej		108 873	127 574
Pozostałe przychody operacyjne	15	7 842	18 169
Pozostałe koszty operacyjne	15	8 420	16 202
Wynik z działalności operacyjnej		108 295	129 541
Przychody finansowe	16	7 490	6 990
Koszty finansowe	16	6 787	2 010
Wynik brutto (przed opodatkowaniem)		108 998	134 521
Podatek dochodowy razem	17	27 949	30 480
<i>z tego:</i>			
<i>bieżący</i>		28 853	30 927
<i>odroczoney</i>		-904	-447
Wynik netto		81 049	104 041
<i>z tego przypadający:</i>			
<i>udziałowcom jednostki dominującej</i>		80 706	103 270
<i>udziałom niekontrolującym</i>		343	771
Średnia ważona liczba akcji		26 881 922	26 881 922
Zysk na jedną akcję w zł		3,00	3,84
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji		27 957 194	27 957 194
Rozwodniony zysk na jedną akcję w zł		2,89	3,69

Skonsolidowane Sprawozdanie z Całkowitych Dochodów

Wyszczególnienie	01.01.2017 31.12.2017	01.01.2016 31.12.2016 (przekształcone)
Wynik netto	81 049	104 041
Pozycje nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych – zyski/straty aktuarialne z uwzględnieniem podatku	-825	0
Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych – różnice kursowe z przeliczenia	-2 201	1 566
Inne całkowite dochody netto	-3 026	1 566
Całkowite dochody ogółem	78 023	105 607
<i>z tego przypadające:</i>		
<i>udziałowcom jednostki dominującej</i>	77 700	104 801
<i>udziałom niekontrolującym</i>	323	806

Skonsolidowane Sprawozdanie z Sytuacji Finansowej

Wyszczególnienie	Nota	Stan na	
		31.12.2017	31.12.2016 (przekształcone)
Rzeczowe aktywa trwałe	18	277 074	230 928
Nieruchomości inwestycyjne	20	3 556	3 556
Wartości niematerialne	19	16 616	19 143
Należności długoterminowe pozostałe	22	1 008	0
Aktywa finansowe	23	7	7
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	24	10 333	9 314
Długoterminowe rozliczenie międzyokresowe czynne		575	43
Razem aktywa trwałe		309 169	262 991
Zapasy	25	168 445	139 927
Należności handlowe	26	155 452	137 873
Należności krótkoterminowe inne	26	14 943	21 635
Należności z tytułu podatku dochodowego	26	1 680	1 488
Rozliczenia międzyokresowe czynne		2 404	2 203
Aktywa finansowe	23	41 248	1 842
Środki pieniężne	27	150 232	248 973
Razem aktywa obrotowe		534 404	553 941
AKTYWA RAZEM		843 573	816 932
Kapitał akcyjny	28	5 376	5 376
Kapitał z wyceny warrantów (program motywacyjny)	29	8 401	5 942
Kapitał zapasowy	29	347 161	314 930
Kapitał rezerwowy		2 048	2 048
Zyski zatrzymane		41 902	90 877
Kapitał z aktualizacji wyceny	29	73 830	73 987
Różnice kursowe z przeliczenia		-6 218	-4 037
Razem kapitał własny Jednostki Dominującej		472 500	489 123
Udziały niekontrolujące	30	1 296	1 744
Ogółem kapitał własny Jednostki Dominującej i udziały niekontrolujące		473 796	490 867
Kredyty	34	11 627	7 732
Rezerwy i inne zobowiązania	31	17 523	17 224
Przychody przyszłych okresów	33	5 791	7 363
Rezerwa na podatek odroczonego	24	425	508
Zobowiązania finansowe		591	0
Zobowiązania pozostałe		49	96
Zobowiązania długoterminowe razem		36 006	32 923
Kredyty	34	187 114	162 552
Zobowiązania handlowe	35	84 427	78 377
Zobowiązania finansowe	35	2 031	3 004
Zobowiązania krótkoterminowe inne	35	27 962	24 617
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	35	3 330	1 501
Przychody przyszłych okresów	33	942	316
Rezerwy i inne zobowiązania	32	27 965	22 775
Zobowiązania krótkoterminowe razem		333 771	293 142
PASYWA RAZEM		843 573	816 932

Skonsolidowane Sprawozdanie z Przepływów Pieniężnych

Wyszczególnienie	Za okres od 01.01 do 31.12	
	2017	2016 (przekształcone)
Zysk netto	80 706	103 270
Korekty razem o pozycje:	8 983	-6 268
– Zysk przypadający udziałowcom niekontrolującym	343	771
– Amortyzacja	38 307	36 729
– Zyski, straty z tytułu różnic kursowych netto	-2 235	481
– Odsetki i dywidendy netto	1 577	1 056
– Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem	28 853	30 927
– Zysk, strata z działalności inwestycyjnej	-993	-1 889
– Zmiana stanu rezerw	5 406	2 717
– Zmiana stanu zapasów	-28 518	-7 139
– Zmiana stanu należności	-23 562	-31 177
– Zmiana stanu zobowiązań	5 683	-1 659
– Zmiana stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych i przychodów przyszłych okresów	-2 698	-719
– Pozostałe korekty	5 787	-2 839
– Podatek dochodowy zapłacony	-18 967	-33 527
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	89 689	97 002
Wpływy ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	4 844	6 268
Wydatki na aktywa finansowe oraz nabycie jednostki zależnej po potrąceniu przyjętych środków pieniężnych	0	-17 566
Zakup środków trwałych i wartości niematerialnych	-87 819	-42 485
Wpływy z aktywów finansowych	42	34
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom mniejszościowym	-771	-602
Inne przepływy inwestycyjne	-37 241	-3 485
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-120 945	-57 836
Zaciągnięcie kredytów	30 277	63 164
Zapłacone odsetki	-1 572	-1 040
Dywidendy wypłacone na rzecz właścicieli	-96 775	-26 882
Inne	568	-97
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-67 502	35 145
Zmiana stanu środków pieniężnych	-98 758	74 311
Różnice kursowe netto na środkach pieniężnych i ekwiwalentach	17	-7
Środki pieniężne na początek okresu	248 973	174 669
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	-98 741	74 304
Środki pieniężne na koniec okresu	150 232	248 973
<i>w tym o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	25	25

W zmianie stanu należności w działalności operacyjnej, w niniejszym wzorze sprawozdawczym, wykazano w 2016r. zmianę stanu należności handlowych tj. -3 078 tys. zł, które zostały wykazane w innych wydatkach inwestycyjnych. Zmiana stanu zobowiązań została wykazana bez zmiany stanu zobowiązań inwestycyjnych tj. 4 300 tys. zł. w 2017r i -2.609 tys. zł. w 2016 r., które również zostały wykazane w innych wydatkach inwestycyjnych. Różnica pomiędzy kwotą amortyzacji za 2016 r. wykazaną w korektach z działalności operacyjnej a odpisami zmniejszającymi wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych, wykazanymi w notach szczegółowych, wynosi 143 tys. zł. i dotyczy amortyzacji nieczynnych maszyn, która wykazana jest w pozostałych kosztach operacyjnych.

Skonsolidowane Sprawozdanie ze Zmian w Kapitałach Własnych

Wyszczególnienie	Kapitały własne udziałowców Jednostki Dominującej						Różnice kursowe z przeliczenia	Razem kapitały własne	Udziały niekontrolujące	OGÓLEM kapitał własny
	Kapitał zakładowy	Kapitał z wyceny warrantów	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji i wyceny	Kapitał rezerwowy	Zyski zatrzymane				
Nota:	27	28	28	28						
Stan na 01.01.2017r	5 376	5 942	314 930	73 987	2 048	91 772	-4 261	489 794	1 744	491 538
Zmiana dot. QMRP						-895	224	-671		-671
Stan na 01.01.2017r	5 376	5 942	314 930	73 987	2 048	90 877	-4 037	489 123	1 744	490 867
Całkowite dochody za 2017 rok						79 881	-2 181	77 700	323	78 023
Przeniesienia między kapitałami			125	-157				-32		-32
Wycena warrantów		2 459						2 459		2 459
Podział wyniku finansowego na kapitał zapasowy			32 106			-32 106		0		0
Podział wyniku finansowego – przekazanie na dywidendę						-96 775		-96 775	-771	-97 546
Pozostałe						25		25		25
Stan na 31.12.2017r	5 376	8 401	347 161	73 830	2 048	41 902	-6 218	472 500	1 296	473 796
Stan na 01.01.2016r	5 376	3 483	239 696	74 247	2 048	89 509	-5 832	408 527	1 540	410 067
Całkowite dochody za 2016 rok				-40		104 165	1 571	105 696	806	106 502
Przeniesienia między kapitałami			220	-220				0		0
Wycena warrantów		2 459						2 459		2 459
Podział wyniku finansowego na kapitał zapasowy			75 014			-75 020		-6		-6
Podział wyniku finansowego – przekazanie na dywidendę						-26 882		-26 882	-602	-27 484
Stan na 31.12.2016r	5 376	5 942	314 930	73 987	2 048	91 772	-4 261	489 794	1 744	491 538
Zmiana dot. QMRP						-895	224	-671		-671
Stan na 31.12.2016r (przekształcone)	5 376	5 942	314 930	73 987	2 048	90 877	-4 037	489 123	1 744	490 867

Dodatkowe noty objaśniające

1. Dane podstawowe o Grupie Sanok Rubber Company i zmiany w kapitale zakładowym

Sanok Rubber Company Spółka Akcyjna (dalej Sanok RC S.A., Jednostka Dominująca) (do dnia 2 listopada 2015: Sanockie Zakłady Przemysłu Gumowego Stomil Sanok Spółka Akcyjna) z siedzibą w Sanoku, ulica Przemyska 24, w obecnej formie prawnej działa od 29 grudnia 1990 roku. Sanok RC S.A. powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego. Spółka jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000099813 prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Sanok RC S.A. jest jednostką dominującą w grupie kapitałowej liczącej łącznie 13 spółek.

Na dzień publikacji niniejszego raportu **kapitał zakładowy** Jednostki Dominującej wynosi 5 376 384,40 zł i dzieli się na 26 881 922 sztuk akcji o wartości nominalnej 0,20 zł każda.

Podstawową działalnością Sanok RC S.A. jest produkcja i sprzedaż wyrobów gumowych (zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD - klasyfikowana do produkcji **pozostałych wyrobów gumowych**), którą można podzielić pod względem technologii wytwarzania na 4 zasadnicze grupy: artykuły formowe, artykuły wytłaczane, pasy klinowe i mieszanki gumowe.

Ponadto Jednostka Dominująca prowadzi i sprzedaje rezultaty prac rozwojowych związanych z uruchomieniem nowych produktów, a także – w niewielkim zakresie – sprzedaje media energetyczne oraz towary i materiały.

Stosując kryterium podziału sprzedaży produktów i usług wg branż/produktów, wyodrębnia się pięć zasadniczych segmentów rynkowych, a w nich linie produktowe:

- **segment motoryzacji** - dotyczy sprzedaży: wyrobów gumowych, gumowo – metalowych, gumowo-tworzywowych i z TPE (stosowanych głównie w systemach uszczelnienia karoserii i systemach zawieszenia samochodów oraz zawieszeniach układu wydechowego), a także rezultatów prac rozwojowych, narzędzi i oprzyrządowania z tego obszaru,
- **segment budownictwa** - dotyczy sprzedaży: uszczelek systemowych stosowanych w produkcji stolarki okiennej i drzwiowej (tworzywowej, drewnianej, aluminiowej), systemach rynnowych i wentylacyjnych oraz uszczelek samoprzylepnych stosowanych do uszczelnień w stolarni już zamontowanej,
- **segment rolnictwo i przemysł** - dotyczy sprzedaży: pasów klinowych, maszyn rolniczych i części zamiennych do nich oraz innych akcesoriów (towary dla rolnictwa – to przede wszystkim domena spółki SSD sp. z o.o.), a także wyrobów dla farmacji (korki do zamykania fiolek szklanych i opakowań tworzywowych z antybiotykami, płynami infuzyjnymi i preparatami krwiopochodnymi oraz tłoczków do strzykawek jednorazowego użytku) i wyrobów gumowych do AGD,
- **segment mieszanek gumowych** - dotyczy sprzedaży mieszanek dla producentów wyrobów gumowych, które są wytwarzane w ramach mocy produkcyjnych nie dedykowanych dla własnych produktów,
- **segment pozostałe** – dotyczy sprzedaży pozostałej, która nie jest ujęta w działalności wymienionej w powyższych segmentach.

Pod względem geograficznym wyodrębnia się:

- Rynek krajowy (Polska),
- Rynek Unii Europejskiej,
- Rynek Europy Wschodniej,
- Pozostałe rynki.

Niniejszy raport zawiera roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Sanok Rubber Company SA za 12 miesięcy 2017 roku, przedstawione w polskich złotych („PLN”), gdzie wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 19 marca 2018 roku.

2. Dane podstawowe o pozostałych spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej

Wg stanu na 31.12.2017r w Grupie Sanok RC, poza Jednostką Dominującą, funkcjonowały następujące spółki:

Lp	Nazwa Spółki zależnej	% udziałów/ % praw głosu Sanok RC SA	Podstawowy przedmiot działalności
1	Stomil Sanok Dystrybucja Spółka z o.o z siedzibą w Bogucinie k. Poznania	100%/ 100%	Sprzedaż na rynku wtórnym wyrobów produkowanych przez Sanok RC S.A. oraz sprzedaż części zamiennych, materiałów eksploatacyjnych i maszyn dla rolnictwa. Sprzedaż towarów nie produkowanych przez Sanok RC S.A. za 12 m-cy 2017 roku stanowiła 54% sprzedaży Spółki.
2	PHU Stomil East Spółka z o. o. z siedzibą w Sanoku	65,7%/ 79,3%	Handel na rynkach WNP (sprzedaż, oprócz wyrobów Sanoka RC S.A. także produktów innych firm polskich) oraz sprzedaż produktów firm białoruskich i ukraińskich na rynku polskim. Sprzedaż towarów nie produkowanych przez Sanok RC S.A. za 12 m-cy 2017r roku stanowiła 2% sprzedaży Spółki.
3	Stomil Sanok Rus Spółka z o.o. z siedzibą w Moskwie (Rosja)	100%/ 100%	Dystrybucja i sprzedaż na rynku rosyjskim wyrobów pochodzących z produkcji Grupy Sanok RC.
4	Stomil Sanok Ukraina z siedzibą w Równem (Ukraina)	100%/ 100%	Dystrybucja i sprzedaż na rynku ukraińskim wyrobów pochodzących z produkcji Grupy Sanok RC.
5	Stomil Sanok Wiatka Spółka Akcyjna Typu Zamkniętego z siedzibą w Kirowie (Rosja)	81,1%/ 81,1%	Produkcja i sprzedaż na rynku północnej Rosji wyrobów z gumy i innych materiałów.
6	Produkcyjno - Handlowe Unitarne Przedsiębiorstwo Stomil Sanok BR z siedzibą w Brześciu (Białoruś)	100%/ 100%	Produkcja wyrobów wytłaczanych do stolarki okiennej oraz produkcja wyrobów formowych do AGD. Sprzedaż realizowana jest do spółek dystrybucyjnych Sanok RC w Rosji i na Ukrainie, a także bezpośrednio na rynku białoruskim i rosyjskim.
7	Colmant Cuvelier RPS S.A.S. z siedzibą w Villers-la-Montagne (Francja)	100%/ 100%	Produkcja i sprzedaż uszczelnień karoserii z tworzyw sztucznych (PVC, PVC+TPE i TPE) oraz mieszanek gumowych.
8	Stomet Spółka z o. o. z siedzibą w Sanoku	100%/ 100%	Wytwarzanie oprzyrządowania do produkcji wyrobów gumowych i tworzywowych oraz wykonywanie remontów maszyn i urządzeń – głównie na zamówienie spółek Grupy. Sprzedaż wyrobów i usług poza Grupę za 12 m-cy 2017r stanowiła 23% sprzedaży Spółki
9	Przedsiębiorstwo Sanatoryjno – Turystyczne Stomil Spółka z o.o. z siedzibą w Rymanowie	100%/ 100%	Organizowanie i świadczenie usług w zakresie lecznictwa, sanatorium, rehabilitacji, wypoczynku, rekreacji, turystyki, hotelarstwa i gastronomii.
10	Sanok (Qingdao) Auto Parts Sp.zo.o. z siedzibą w Jiaozhou City (Chiny)	100%/ 100%	Spółka została założona na początku 2012r. Prowadzi działania marketingowe dotyczące rynku chińskiego zarówno pod kątem klientów jak i dostawców. Podstawowym przedmiotem jej działalności będzie import, eksport i sprzedaż wyrobów dla klientów z segmentu motoryzacji na lokalnym rynku.
11	Draftex Automotive GmbH, Grefrath (Niemcy) (do 16.12.2014 Stomil Sanok DE GmbH; do 7.07.2014 Meteor China – Beteiligungs GmbH)	100%/ 100%	Produkcja i sprzedaż uszczelnień karoserii dla sektora samochodów premium na rynku niemieckim. Spółka posiada udziały (20%) w spółce produkcyjnej Qingdao Masters of Rubber and Plastics Co. Ltd (QMRP) z siedzibą w Jiaozhou City (Chiny).
12	Qingdao Masters of Rubber and Plastic Co., Ltd. Taichang Road, Zhongyun Development Zone Jiaozhou, 266300, Qingdao (Chiny)	70%/80%	Produkcja i sprzedaż uszczelnień karoserii dla sektora motoryzacji oraz uszczelnień okien i szaf sterowniczych na rynku chińskim.

W 2017 roku Sanok RC SA rozpoczęła proces rejestracji spółki na terytorium Meksyku - SMX Rubber Company SA DE CV. Na dzień publikacji niniejszego raportu, kapitał w spółce nie został opłacony, a spółka pozostaje w organizacji.

3. Skład Zarządu Spółki Dominującej

Na dzień 31.12.2017 w skład zarządu Spółki wchodził:

Prezes Zarządu	– Piotr Szamburski
Członek Zarządu	– Marcin Saramak
Członek Zarządu	– Rafał Grzybowski
Członek Zarządu	– Piotr Dołęga

W dniu 23 października 2017 roku Pan Piotr Szamburski został powołany na nowego Prezesa Zarządu Sanok RC S.A.

Z dniem 17 października 2017 roku Pan Marek Łęcki zrezygnował z funkcji Prezesa Zarządu Sanok RC S.A.

W dniu 13 grudnia 2017 roku został powołany nowy Członek Zarządu Pan Piotr Dołęga.

4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Profesjonalny osąd

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy wymaga od Zarządu dokonania osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa i zobowiązania i powiązane z nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

Niepewność szacunków i założeń

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Grupa przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian nie będących pod kontrolą Grupy. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

a. Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. W Spółce Dominującej przyjęto w tym celu następujące założenia:

- stopa dyskonta 3,25%
- tablice śmiertelności pttz2016
- średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji dla odpraw emerytalno-rentowych w latach 2018-2027 na poziomie 1,5%
- średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji nagród jubileuszowych w latach 2018-2027 na poziomie 1,5%
- średni ważony współczynnik mobilności pracowniczej 2,72%

b. Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione

c. Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

d. Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

e. Utrata wartości aktywów trwałych

Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości środków trwałych. Wymagało to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te środki trwałe. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki

pieniężne i wymaga ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 18.

f. Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi w Polsce podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

Grupa ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi.

Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Grupa ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności.

5. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które są wyceniane według wartości godziwej.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje dane za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania MSSF, MSSF mające zastosowanie do tego sprawozdania finansowego nie różnią się od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”).

Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy zostały przedstawione w PLN, które są również walutą funkcjonalną jednostki dominującej. Dla każdej z jednostek zależnych ustalana jest waluta funkcjonalna i aktywa oraz zobowiązania danej jednostki są mierzone w tej walucie funkcjonalnej. Grupa stosuje metodę konsolidacji bezpośredniej i wybrała sposób rozliczania zysków lub strat z przeliczenia, który jest zgodny z tą metodą.

Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera sprawozdanie finansowe Jednostki Dominującej oraz sprawozdania finansowe jednostek kontrolowanych przez Jednostkę Dominującą sporządzone na ten sam dzień bilansowy. Sprawozdania finansowe Jednostek Zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie Jednostki Dominującej przy wykorzystaniu jednolitych zasad rachunkowości. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Grupa weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

6. Istotne zasady (polityka) rachunkowości

a. Wycena do wartości godziwej

Grupa wycenia instrumenty finansowe takie jak instrumenty pochodne oraz aktywa niefinansowe takie jak nieruchomości inwestycyjne w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych

b. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z przeliczenia aktywów i zobowiązań niepieniężnych ujmowanych w wartości godziwej są ujmowane zgodnie z ujęciem zysku lub straty z tytułu zmiany wartości godziwej (czyli odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w zysku lub stracie w zależności od tego gdzie ujmowana jest zmiana wartości godziwej).

Dla potrzeb wyceny bilansowej przyjęto następujące kursy:

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
USD	3,4813	4,1793
EUR	4,1709	4,4240
RUB	0,0604	0,0680
BYN	1,7908	2,1590
UAH	0,1236	0,1542
CNY	0,5349	0,6015

Aktywa i pasywa jednostek zależnych zlokalizowanych za granicą włącza się do konsolidacji po przeliczeniu na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień bilansowy. Przychody i koszty są przeliczane przy użyciu kursu średniego dla każdego miesiąca okresu sprawozdawczego. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału

własnego. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, różnice kursowe zakumulowane w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w zysku lub stracie.

Średnie kursy wymiany za poszczególne okresy obrotowe kształtowały się następująco:

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
EUR	4,2578	4,3626
RUB	0,0648	0,0591
BYN	1,9495	2,0082
UAH	0,1421	0,1544
CNY	0,5589	0,5936

c. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw stanowią koszty bieżącego okresu w momencie poniesienia.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący: budynki – 40 lat, budowle – od 10 do 40 lat, urządzenia techniczne i maszyny – od 3 do 14 lat, środki transportu – 5 lat.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności – koryguje z efektem od stycznia kolejnego roku.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone, jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

d. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych. Wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu, nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym powstały, z uwzględnieniem powiązanego wpływu na podatek odroczony.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości. W przypadku przeniesienia aktywów z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych, różnicę między wartością godziwą nieruchomości ustaloną na ten dzień przeniesienia a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w zysku lub stracie.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

e. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Aktywa niematerialne są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od stycznia kolejnego roku.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są ujmowane w zysku lub stracie w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o umorzenie i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Skapitalizowane nakłady są amortyzowane co do zasady przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży danego przedsięwzięcia, jednak nie dłużej niż 5 lat.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych z bilansu są kalkulowane, jako różnica pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia z bilansu.

Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
 - a. przekazanej zapłaty,
 - b. kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
 - c. w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad wartością godziwą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

f. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

g. Udziały i akcje

Udziały i akcje wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpisy aktualizujące.

h. Aktywa finansowe

Grupa posiada aktywa finansowe w postaci należności. Są to aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

i. Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem walutowym, to przede wszystkim opcje. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

j. Zapasy

Zapasy wykazywane są w cenie nabycia nie wyższej od ich wartości netto możliwej do odzyskania. Produkcja w toku, półfabrykaty oraz wyroby gotowe wyceniane są w koszcie wytworzenia nie wyższym od cen sprzedaży. Zapasy wyceniane są wg poniższych zasad:

- materiały, towary – w cenie nabycia wg ceny średnioważonej,
- wyroby gotowe i półfabrykaty – koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych,
- W pozycji produkcji w toku prezentowane są półfabrykaty oraz niezakończona produkcja wyrobów.

k. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

Z uwagi na krótki termin ich płatności wykazywane są one w wartości nominalnej.

Należności budżetowe prezentowane są w pozycji inne należności, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

l. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

m. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

n. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie jako koszty lub przychody finansowe.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

o. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

p. Rezerwy i zobowiązania na świadczenia pracownicze obejmują rezerwy na:

- niewykorzystane urlopy wypoczynkowe – szacowane są w miesiącu, w którym pracownicy nabyli prawo do urlopów w wysokości wynikającej z iloczynu ilości dni niewykorzystanego urlopu i średniego wynagrodzenia z okresu szacunku, powiększonego o narzuty płatne na rzecz ZUS;
- premie dotyczące okresu sprawozdawczego płatne w następnym okresie – obliczane są na podstawie zasad wynikających z Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy (ZUZP), a dla pracowników nie objętych ZUZP w oparciu o dane statystyczne z poprzednich okresów sprawozdawczych;
- nagrody jubileuszowe - przysługują pracownikom, którzy zostali zatrudnieni w Sanok RC SA przed 1.07.2007r. i nabyli do nich prawo na mocy ZUZP po przepracowaniu określonego czasu (staż pracy);

- odpłaty emerytalno-rentowe - są należne z tytułu przejścia na rentę lub emeryturę - na zasadach i w wysokościach określonych w ZUZP oraz w Kodeksie Pracy.

Wycena rezerw na nagrody jubileuszowe oraz na odpłaty emerytalno-rentowe dokonywana jest metodami aktuarialnymi. Świadczenia te ujmowane są jako rezerwy i koszty wynagrodzeń. Na każdy dzień bilansowy powyższe szacunki podlegają weryfikacji.

q. **Przychody**

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

r. **Podatki**

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową, oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową, oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania

wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

s. **Zysk netto na akcję**

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

t. **Płatności w formie akcji**

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest przez niezależnego rzeczoznawcę w oparciu o model oparty na metodzie Monte-Carlo. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych uwzględniane są rynkowe warunki nabycia uprawnień (związane z ceną akcji Spółki Dominującej) oraz warunki inne niż warunki nabycia uprawnień.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności/ wyników lub/ i świadczenia pracy bądź usług, kończącym się w dniu, w którym określone pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii Zarządu Spółki Dominującej na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

Żadne koszty nie są ujmowane z tytułu nagród, do których prawa nie zostaną ostatecznie nabyte, z wyjątkiem nagród, w przypadku których nabycie praw zależy od warunków rynkowych lub warunków innych niż warunki nabycia uprawnień, które są traktowane jako nabyte bez względu na fakt spełnienia warunków rynkowych lub warunków innych niż warunki nabycia uprawnień, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dotyczących efektywności/ wyników lub/ i świadczenia pracy bądź usług.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmuje się koszty, jak w przypadku, gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych, jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieujęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujmowane. Dotyczy to również nagród w przypadku, których warunki inne niż warunki nabycia

uprawnień będące pod kontrolą Spółki Dominującej lub pracownika nie są spełnione. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany w paragrafie powyżej.

7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku za wyjątkiem przedstawionych poniżej. Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe, nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę :

- Zmiany do MSR 12 *Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do niezrealizowanych strat*
Zmiany doprecyzowują kwestie związane z powstawaniem ujemnych różnic przejściowych w przypadku instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej, oszacowaniem prawdopodobnie przyszłego dochodu do opodatkowania oraz oceną, czy wypracowany dochód pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych. Zmiany mają zastosowanie retrospektywne.
- Zmiany do MSR 7 *Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji*
Zmiany zobowiązują jednostkę do ujawnienia informacji, które umożliwiają użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę zmian zobowiązań wynikających z działalności finansowej. Nie jest wymagane przedstawienie informacji porównawczych za poprzednie okresy.
- Zmiany MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach będące częścią zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016*

Zmiany doprecyzowują, że wymogi określone w standardzie mają zastosowanie także do udziałów jednostki w jednostkach zależnych, wspólnych ustaleniach umownych (tj. wspólnych działaniach lub wspólnych przedsięwzięciach), jednostkach stowarzyszonych lub jednostkach strukturyzowanych niepodlegających konsolidacji, które zostały sklasyfikowane (lub włączone do grupy do zbycia, która została sklasyfikowana) jako przeznaczone do sprzedaży lub jako działalność zaniechana zgodnie z MSSF 5 *Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalności zaniechana*. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, które zostały opublikowane, lecz dotychczas nie weszły w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie: •

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,

- Zmiany do MSSF 4 Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano 12 września 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z umów z klientami (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej i zaliczki (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 40: Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później,
- KIMSF 23 Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 9 Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 28 Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017 (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 19 Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu (opublikowano dnia 7 lutego 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

Następujące nowe standardy rachunkowości, zostały przez Spółkę Dominującą przeanalizowane pod kątem oczekiwanego wpływu na dane finansowe Grupy:

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

Standard ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Powyższy standard zastąpi standardy MSR 18 „Przychody” oraz MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną”. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie przekazania kontroli nad towarami lub usługami na rzecz klienta. Wysokość przychodów ustala się w odniesieniu do każdego odrębnego obowiązku świadczenia na podstawie ceny transakcyjnej alokowanej przy wykorzystaniu jednostkowej ceny sprzedaży.

Dokonano analizy reprezentatywnych umów z klientami, na podstawie której stwierdzono, iż standard ten nie będzie miał istotnego wpływu na kwoty oraz moment rozpoznawania przychodów. W ramach prowadzonej analizy dokonano oceny istotnych umów oraz transakcji mających miejsce w roku 2017, których skutki mogłyby być odniesione na dzień sprawozdawczy kończący ten rok. Zgodnie z uregulowaniami MSSF 15 analiza obejmowała:

- identyfikację umów z klientami
- identyfikację osobnych świadczeń / obowiązków świadczenia

- analizę cen transakcyjnych
- ustalenie konieczności alokacji cen do osobnych obowiązków świadczenia
- ustalenie sposobu ujęcia przychodu dla osobnych obowiązków świadczenia.

W wyniku powyższego sprawdzenia wyodrębniono grupy transakcji:

- sprzedaż wyrobów gumowych;
- sprzedaż prac rozwojowych, narzędzi, umowy toolingu;
- sprzedaż energii cieplnej;
- pozostałą sprzedaż.

Ponadto w ramach grupy głównej wyrobów gumowych mogą wystąpić transakcje dodatkowe – powiązane z transakcją podstawową, a docelowo mogące stanowić osobne obowiązki świadczenia, tj.:

- naliczenie rabatów od sprzedaży związanych z poziomem transakcji głównej;
- zmiany cen związane z usprawnianiem procesu produkcji;
- opłaty „nominacyjne”, tj. za rozpoczęcie dostaw w ramach nowego projektu (np. nowego modelu wyrobu finalnego)
- kary umowne;
- zmiany cen bazujące na zmianach cen surowców.

Analizując istotność, prawdopodobieństwo ich wystąpienia oraz liczbę wystąpień w przeszłości a także dotychczasowy sposób ujęcia, w ocenie Spółki Dominującej wpływ na zmianę ujęcia przychodu mogą mieć następujące transakcje: rabaty zależne od poziomu sprzedaży, opłaty nominacyjne (jeżeli byłyby ujmowane jako korekta przychodu), opłaty toolingowe (jeżeli nie nastąpiłaby odrębna transakcja sprzedaży narzędzi lub cena sprzedaży narzędzi byłaby nieadekwatna do ich rzeczywistej wartości, tj. część ceny sprzedaży odpowiadałaby wartości narzędzi).

Sprawdzanie poszczególnych grup transakcji, które mogłyby powodować konieczność zmiany ujęcia przychodów:

- rabaty uzależnione od poziomu sprzedaży – wynikające z umów kwoty były rozliczane z odbiorcami w trakcie roku 2017, natomiast pozostała prawdopodobna do uzyskania kwota za rok 2017 została oszacowana i ujęta w wyniku finansowym spółki i wynosi 16.497,18 zł;
- opłaty nominacyjne – kwoty wypłacane w roku bieżącym zostały ujęte w kosztach i nie miały wpływu na ujęcie przychodów, bez wpływu na dane za rok 2017;
- opłaty toolingowe – zidentyfikowane transakcje zostały sfinalizowane sprzedażą po cenie odpowiadającej wartości narzędzi lub wyższej, czyli nie rozpoznano takich sytuacji kiedy cena narzędzi byłaby w całości lub części ujęta w cenie wyrobu gotowego.

W ocenie Spółki Dominującej nowy sposób prezentacji przychodów ze sprzedaży zgodnie z MSSF 15 będzie zauważalny przy identyfikowaniu transakcji w poszczególnych okresach sprawozdawczych roku obrachunkowego, natomiast wpływ na sprawozdania roczne będzie nieistotny.

MSSF 9 „Instrumenty Finansowe”

W lipcu 2014 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 9 Instrumenty finansowe („MSSF 9”). MSSF 9 obejmuje trzy aspekty związane z instrumentami finansowymi: klasyfikację i wycenę, utratę wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku i później, z możliwością wcześniejszego zastosowania.

Grupa zastosuje MSSF 9 od dnia wejścia w życie standardu, bez przekształcania danych porównawczych.

W 2017 roku Spółka Dominująca przeprowadziła szczegółową ocenę wpływu wprowadzenia MSSF 9 na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych. Niniejsza ocena jest oparta na aktualnie dostępnych informacjach i może podlegać zmianom wynikającym z pozyskania racjonalnych i możliwych do udokumentowania dodatkowych informacji w okresie, kiedy Grupa zastosuje MSSF 9 po raz pierwszy.

Spółka Dominująca nie identyfikuje istotnego wpływu wprowadzenia MSSF 9 na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz kapitał własny, z wyjątkiem skutków zastosowania MSSF 9 w zakresie utraty wartości. Spodziewa się wzrostu odpisów z tytułu utraty wartości, z negatywnym wpływem na kapitał własny, jak omówiono poniżej. Ponadto, w wyniku zastosowania MSSF 9, zmieni się klasyfikacja niektórych instrumentów finansowych.

a) Klasyfikacja i wycena

Grupa nie identyfikuje istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz kapitału własnego, w związku z zastosowaniem MSSF 9 w obszarze klasyfikacji i wyceny. Oczekuje się, że wszystkie aktywa finansowe wyceniane dotychczas w wartości godziwej, dalej pozostaną wyceniane w wartości godziwej.

Jedna ze spółek grupy sprzedaje należności krótkoterminowej ramach umowy faktoring. Należności objęte umową faktoringu należy wycenić w wartości godziwej. Na potrzeby bieżącej prezentacji wpływu standardu na sprawozdanie grupy dokonano analizy powyższych pozycji, w wyniku której oceniono, iż wycena tych pozycji odpowiada wartości godziwej, z tym zastrzeżeniem, iż analizę taką należy powtarzać okresowo, a ich skutki uwzględniać w wycenach. Należności handlowe są utrzymywane dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, poza pojedynczym powyższym przypadkiem Spółka Dominująca i spółki zależne nie sprzedają należności handlowych w

ramach faktoringu – będą one nadal wyceniane w zamortyzowanym koszcie przez wynik finansowy. Spółka korzysta z praktycznego zwolnienia i dla należności handlowych poniżej 12 miesięcy nie identyfikuje istotnych elementów finansowania.

b) Utrata wartości

Zgodnie z MSSF 9 jednostka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym bądź oczekiwany stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego. W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Grupa stosuje uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia instrumentu finansowego

W odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług został opracowany i będzie aktualizowany model wyznaczania oczekiwanych strat kredytowych, wyznaczający prawdopodobieństwo poniesienia takich kosztów w oparciu o dane historyczne pochodzące z informacji dotyczących zarządzania należnościami gromadzonych przez Grupę.

Spółka ocenia, że w związku z charakterem należności z tytułu dostaw i usług, odpis z tytułu utraty wartości wzrośnie o 364,2 tys. zł. wraz ze związanym z tym wzrostem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego o 69,2 tys. zł.

c) Rachunkowość zabezpieczeń

Ponieważ MSSF 9 nie zmienia ogólnych zasad funkcjonowania rachunkowości zabezpieczeń Grupy, zastosowanie MSSF 9 nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

Podsumowując, szacuje się, że wpływ wdrożenia MSSF 9 będzie następujący:

Wpływ na kapitał własny (zwiększenie/zmniejszenie) na dzień 31 grudnia 2017 roku

	Korekty	w tysiącach PLN
Aktywa		
Należności handlowe i inne		- 364,2
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		69,2
Aktywa razem		-295,0
Wpływ netto na kapitał własny, w tym:		-295,0
Zyski zatrzymane		-295,0
Inne pozycje kapitału własnego		

9. Przekształcenie danych porównawczych

Grupa Sanok RC w niniejszym sprawozdaniu za 12 m-cy 2017 roku dokonała następujących zmian danych porównawczych:

Wyszczególnienie	31.12.2016 (zatwierdzone)	Skutek zmian dot. QMRP	31.12.2016 (przekształcone)
Aktywa			
Rzeczowe aktywa trwałe	232 681	-1 753	230 928
Wartości niematerialne	16 726	2 417	19 143
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne	110	-67	43
Pozostałe pozycje aktywów trwałych	12 877	0	12 877
Razem aktywa trwałe	262 394	597	262 991
Zapasy	141 440	-1 513	139 927
Należności handlowe	136 605	1 268	137 873
Należności inne	20 922	713	21 635
Rozliczenia międzyokresowe	3 513	-1 310	2 203
Pozostałe pozycje aktywów obrotowych	252 303	0	252 303
Razem aktywa obrotowe	554 783	-842	553 941
AKTYWA RAZEM	817 177	-245	816 932
Pasywa			
Kapitał rezerwowy	2 048	0	2 048
Kapitał z aktualizacji wyceny	73 987	0	73 987
Zyski zatrzymane	91 772	-895	90 877
Różnice kursowe z przeliczenia	-4 261	224	-4 037
Pozostałe pozycje kapitałów własnych	327 992	0	327 992
Razem kapitał własny	491 538	-671	490 867
Zobowiązania długoterminowe razem	32 923	0	32 923
Kredyty i papiery dłużne	162 552	0	162 552
Zobowiązania handlowe	79 011	-634	78 377
Zobowiązania krótkoterminowe inne	23 559	1 058	24 617
Rezerwy	22 773	2	22 775
Pozostałe pozycje zobowiązań krótkoterminowych	4 821	0	4 821
Zobowiązania krótkoterminowe razem	292 716	426	293 142
PASYWA RAZEM	817 177	-245	816 932

Wyżej wymienione przekształcenia danych porównawczych wynikają z ostatecznego rozliczenia przejętej jednostki zależnej, które zostało opisane w nocie nr 21.

Wyszczególnienie	01.01.2016- 31.12.2016 (opublikowane)	skutek zmian dot. QMRP 12 mcy	01.01.2016 - 31.12.2016 (przekształcone)
Przychody ze sprzedaży	930 250	1 239	931 489
Koszt własny sprzedaży	679 984	2 351	682 335
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	250 266	-1 112	249 154
Koszty sprzedaży	29 505	18	29 523
Koszty ogólnego zarządu	91 964	93	92 057
Wynik z działalności podstawowej	128 797	-1 223	127 574
Pozostałe przychody operacyjne	18 169	0	18 169
Pozostałe koszty operacyjne	16 132	70	16 202
Wynik z działalności operacyjnej	130 834	-1 293	129 541
Przychody finansowe	6 592	398	6 990
Koszty finansowe	2 010	0	2 010
Wynik brutto (przed podatkowaniem)	135 416	-895	134 521
Podatek bieżący	30 927	0	30 927
Podatek odroczony	-447	0	-447
Wynik netto	104 936	-895	104 041

10. Informacje dotyczące wypłaconej (lub zadeklarowanej) dywidendy, łącznie i w przeliczeniu na jedną akcję, z podziałem na akcje zwykłe i uprzywilejowane

W dniu 26 czerwca 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Sanok RC S.A. dokonało podziału zysku za 2016 rok w kwocie 120 273 669,66 zł w następujący sposób:

- 96 774 919,20 zł – przeznaczono do podziału między akcjonariuszy w formie dywidendy (kwota dywidendy na 1 akcję: 3,60 zł, dzień dywidendy: 6 lipca 2017 roku, termin wypłaty dywidendy: 26 lipca 2017 roku),
- 23 498 750,46 zł – na kapitał zapasowy Jednostki Dominującej.
- Szczegółowe informacje zamieszczone zostały w Raporcie bieżącym nr 10/2017 z dnia 26 czerwca 2017 roku.

W następujących spółkach zależnych Walne Zgromadzenia Wspólników uchwaliły wypłaty dywidendy na rzecz Spółki Dominującej:

- 22 lutego 2017 roku – Stomil Sanok RUS – w kwocie 40 mln RUB co stanowi 2 824,0 tys. zł.
- 23 lutego 2017 roku – Stomil Sanok Ukraina – w kwocie 3 mln UAH co stanowi 454,5 tys. zł.
- 24 kwietnia 2017 roku – Stomet Spółka z o. o - w kwocie 750,0 tys. zł.
- 25 kwietnia 2017 roku - PHU Stomil East Spółka z o. o - w kwocie 1.442,7 tys. zł.
- 5 czerwca 2017 roku – Stomil Sanok Wiatka – w kwocie 1,2 mln RUB co stanowi równowartość 81,6 tys.

Suma dywidend od spółek zależnych wynosi 5 552,8 tys. zł. i w sprawozdaniu skonsolidowanym podlega eliminacji.

11. Informacje dotyczące zmian zobowiązań warunkowych lub aktywów warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego

Zobowiązania warunkowe zaprezentowane poniżej wynikają w głównej mierze z zabezpieczenia kredytów. Oprócz tytułów wymienionych w zestawieniu, zabezpieczeniem są również: weksle In blanco, cesje praw z umów ubezpieczeń, pełnomocnictwa do rachunków bankowych, pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji.

Zobowiązania warunkowe Grupy Kapitałowej Sanok RC z tytułu:	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016
zastaw na maszynach, urządzeniach, zapasach	31 255	44 548
cesja należności	30 319	18 392
hipoteka kaucyjna	81 047	97 126
akredytyw	2 073	2 654
weksli własnych - zabezpieczenie dotacji	18 431	8 968
gwarancji udzielonych za spółki z Grupy	554	170
inne tytuły (poręczenie za kredyt QMRP)	2 675	0
inne	252	15
RAZEM	166 606	171 873

12. Przychody ze sprzedaży

Wyszczególnienie	Za okres od 01.01 do 31.12	
	2017	2016 (przekształcone)
Przychody ze sprzedaży produktów	894 583	849 167
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	68 603	54 238
Pozostałe przychody	34 619	28 084
Razem przychody ze sprzedaży	997 805	931 489
<i>z tego:</i>		
– sprzedaż krajowa	310 478	284 400
– sprzedaż zagraniczna	687 327	647 089

13. Koszty rodzajowe

Wyszczególnienie	Za okres od 01.01 do 31.12	
	2017	2016 (przekształcone)
– amortyzacja	38 307	36 729
– w kosztach własnych sprzedaży	32 956	31 622
– w kosztach sprzedaży	762	675
– w kosztach ogólnych	4 589	4 432
– zużycie materiałów i energii	518 782	448 695
– usługi obce	85 157	75 190
– podatki i opłaty	8 301	8 601
– wynagrodzenia	188 354	176 522
– ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	44 615	40 351
– pozostałe koszty rodzajowe	12 642	8 357
Koszty według rodzaju, razem	896 158	794 445
<i>Zmiana stanu zapasów i rozliczeń międzyokresowych</i>	-63 501	-39 311
<i>Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby (wielkość ujemna)</i>	-12 605	-18 003
<i>Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)</i>	-35 024	-29 523
<i>Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)</i>	-96 415	-92 057
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	688 613	615 551
<i>Wartość sprzedanych nowych uruchomień</i>	12 668	24 628
<i>Wartość sprzedanych towarów i materiałów</i>	56 212	42 156
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	757 493	682 335

14. Koszty wynagrodzeń

Wyszczególnienie	Za okres od 01.01 do 31.12	
	2017	2016 (przekształcone)
– Wynagrodzenia	182 264	174 000
– Koszty ubezpieczeń społecznych	43 252	40 010
– Rezerwy dotyczące świadczeń pracowniczych i narzutów	4 994	404
– Wycena programu motywacyjnego	2 459	2 459
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem, w tym:	232 969	216 873
– Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	164 907	153 636
– Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	9 415	8 970
– Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	58 647	54 267

15. Pozostała działalność operacyjna

Pozostałe przychody operacyjne	Za okres od 01.01 do 31.12	
	2017	2016
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	486	1 352
Zyski dotyczące praw majątkowych	1 226	515
Dotacje rządowe	312	349
Inne przychody operacyjne, w tym m.in.	5 818	15 953
– refundacje kosztów zwolnień przez klientów	0	6 662
– rozwiązane odpisy i rezerwy	1 022	4 669
– otrzymane rabaty ,darowizny od dostawców	1 730	1 498
– inne	3 066	3 124
Pozostałe przychody operacyjne razem	7 842	18 169

Pozostałe koszty operacyjne	Za okres od 01.01 do 31.12	
	2017	2016 (przekształcone)
Darowizny	299	435
Koszty zwolnień	6 406	13 376
Utworzone rezerwy i odpisy	1 144	349
Inne	571	2 042
Pozostałe koszty operacyjne, razem	8 420	16 202

16. Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe	Za okres od 01.01 do 31.12	
	2017	2016 (przekształcone)
Odsetki od lokat	4 232	4 160
Inne przychody finansowe, w tym:	3 258	2 830
– wycena bilansowa opcji walutowych	1 002	0
– pozostałe (m.in. realizacja opcji, wycena aktywów finansowych)	2 256	2 830
Przychody finansowe razem	7 490	6 990

Koszty finansowe	Za okres od 01.01 do 31.12	
	2017	2016
Odsetki	1 818	1 152
Inne koszty finansowe, w tym:	4 969	858
– wycena bilansowa opcji walutowych	853	395
– nadwyżka ujemnych różnic kursowych	3 101	54
– pozostałe	1 015	409
Koszty finansowe razem	6 787	2 010

17. Podatek dochodowy

Wyszczególnienie	Za okres od 01.01 do 31.12	
	2017	2016 (przekształcone)
1. Zysk (strata) brutto	108 998	134 521
2. Różnice pomiędzy zyskiem brutto, a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym	6 719	2 986
– koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu	10 988	10 309
– przychody niepodatkowe	-4 582	-6 917
– przychód uznany za zrealizowany	593	0
– darowizny podlegające odliczeniu	-280	-406
3. Podstawa opodatkowania	115 717	137 507
4. Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku wyników	27 949	30 480
5. Efektywna stawka podatkowa (pkt.4/pkt.1)* 100 w %	25%	23%

18. Rzeczowe aktywa trwałe

Wyszczególnienie	Grunty własne i prawo wieczystego użytkowania	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem
Wartość brutto środków trwałych						
Stan na 01.01.2016r	11 043	144 647	487 427	12 042	49 614	704 773
Zwiększenia	0	11 265	40 011	1 888	3 541	56 705
<i>w tym nabycie jednostki zależnej</i>		6 385	12 112	8	128	18 633
Zmniejszenia	-107	-598	-8 994	-637	-1 153	-11 489
Zmiana z tytułu różnic kursowych	98	179	611	0	44	932
Stan na 31.12.2016r	11 034	155 493	519 055	13 293	52 046	750 921
Zwiększenia	0	17 380	38 813	2 312	2 444	60 949
Zmniejszenia	-35	-138	-6 880	-1 082	-379	-8 514
Zmiana z tytułu różnic kursowych	-151	-2 090	-4 238	-40	-26	-6545
Stan na 31.12.2017r	10 848	170 645	546 750	14 483	54 085	796 811
Umorzenie środków trwałych						
Stan na 01.01.2016r	0	74 314	387 294	8 315	42 816	512 739
Zwiększenia	0	5 486	23 074	1 409	2 851	32 820
Zmniejszenia	0	-270	-7 628	-584	-1 136	-9 618
Zmiana z tytułu różnic kursowych		-36	-239	-4	-3	-282
Stan na 31.12.2016r	0	79 494	402 501	9 136	44 528	535 659
Zwiększenia	0	5 733	25 842	1 563	2 760	35 898
Zmniejszenia	0	-130	-6 304	-836	-360	-7 630
Zmiana z tytułu różnic kursowych		-262	-1 508	-15	-2	-1 787
Stan na 31.12.2017r	0	84 835	420 531	9 848	46 926	562 140
Wartość netto środków trwałych						
Stan na 31.12.2016r	11 034	75 999	116 554	4 157	7 518	215 262
Środki trwałe w budowie na 1.01.2016r						13 253
Zwiększenia nakłady inwestycyjne						42 855
Zmniejszenie (przeniesienie na środki trwałe, sprzedaż, zakończone wynikiem negatywnym)						37 725
Środki trwałe w budowie na 31.12.2016						15 666
Razem środki trwałe na 31.12.2016r						230 928
Stan na 31.12.2017r	10 848	85 810	126 219	4 635	7 159	234 671
Środki trwałe w budowie na 1.01.2017r						15 666
Zwiększenia nakłady inwestycyjne						73 301
Zmniejszenie (przeniesienie na środki trwałe, sprzedaż, zakończone wynikiem negatywnym)						59 576
Środki trwałe w budowie na 31.12.2017						29 391
Zaliczki na środki trwałe w budowie na 31.12.2017						13 012
Razem środki trwałe na 31.12.2017r						277 074

We wrześniu 2015 r., na środki trwałe w budowie, Spółka Dominująca utworzyła odpis w wysokości 518 tys. zł., którego wartość na dzień 31 grudnia 2017 r. nie uległa zmianie.

W związku z wystąpieniem przesłanek, zgodnie z MSR 36, Spółka przeprowadziła testy na utratę wartości aktywów trwałych posiadanych przez Draftex Automotive GmbH, Stomil Sanok BR oraz QMRP. Testy przeprowadzono w oparciu o posiadane prognozy, pięcioletnie oraz zakładany długoterminowy jednoprocenowy wzrost w okresie rezydualnym. W celu zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych zastosowano średnioważony koszt kapitału dla poszczególnych spółek, który wyniósł odpowiednio 6,27%, 14,36% i 8,72%. Przeprowadzone testy nie wykazały konieczności rozpoznania dodatkowych odpisów aktualizujących. Wzrost zastosowanej stopy dyskontowej o 1 p.p. nie spowodowałby konieczności rozpoznania odpisu z tytułu utraty wartości. Spadek założeń dotyczących długoterminowej średniej stopy wzrostu o 1 p.p. również nie spowodowałaby konieczności rozpoznania odpisu z tytułu utraty wartości.

19. Wartości niematerialne

Wyszczególnienie	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Licencje na programy komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartość firmy	Wartości niematerialne razem
Wartość brutto wartości niematerialnych					
Stan na 01.01.2016r	30 432	16 857	1 635	297	49 221
Zwiększenia	295	1 149	539	4 774	6 757
Zmniejszenia	0	-139	-475	0	-614
Nabycie QMRP				2 417	2 417
Stan na 31.12.2016r	30 727	17 867	1 699	7 488	57 781
Zwiększenia		1 699	1 226	0	2 925
Zmniejszenia		-27	-504	0	-531
Zmiana z tytułu różnic kursowych		-8	-8	-648	-664
Stan na 31.12.2017r	30 727	19 531	2 413	6 840	59 511
Umorzenie wartości niematerialnych					
Stan na 01.01.2016r	24 476	14 078	488	0	39 042
Zwiększenia	3 031	888	13	0	3 932
Zmniejszenia		-137	0	0	-137
Stan na 31.12.2016r	27 507	14 829	501	0	42 837
Stan na 01.01.2017r	27 507	14 829	501	0	42 837
Zwiększenia	1 501	1 039	13		2 553
Zmniejszenia		-27			-27
Stan na 31.12.2017r	29 008	15 841	514	0	45 363
Wartość netto wartości niematerialnych					
Stan na 31.12.2016r	3 220	3 038	1 198	7 488	14 944
Wartości niematerialne w toku wytworzenia na 01.01.2016					4 617
Zwiększenie (nakłady inwestycyjne)					3 131
Zmniejszenie (przeniesienie na wartości niematerialne, sprzedaż)					4 243
Rozwiązanie odpisu aktualizującego					694
Wartości niematerialne w toku wytworzenia na 31.12.2016					4 199
Razem wartości niematerialne na 31.12.2016r					19 143
Stan na 31.12.2017r	1 719	3 690	1 899	6 840	14 148
Wartości niematerialne w toku wytworzenia na 01.01.2017					4 199
Zwiększenie (nakłady inwestycyjne)					1 766
Zmniejszenie (przeniesienie na wartości niematerialne, sprzedaż)					3 496
Rozwiązanie odpisu aktualizującego					-1
Wartości niematerialne w toku wytworzenia na 31.12.2017					2 468
Razem wartości niematerialne na 31.12.2017r					16 616

Na dzień 31 grudnia 2017 r. na wartości niematerialne w toku wytwarzania, w Jednostce Dominującej, utworzone były odpisy aktualizujące na wartość w wysokości 45 tys. zł. (przyrost o 1,3 tys. zł w ciągu roku).

Wartość firmy na poziomie 7,2 mln zł. rozpoznana przy rozliczeniu przejęcia QMRP została poddana testowi na utratę wartości. Wartość odzyskiwalna ośrodka generującego środki pieniężne, do którego przyporządkowano wartość firmy została ustalona na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów pieniężnych opartych na 5 letnim budżecie. Do prognoz przepływów pieniężnych zastosowano stopę dyskontową przed efektem podatkowym na poziomie 8,72%, natomiast długoterminową stopę wzrostu po okresie 5 letnim przyjęto poziomie 1%.

Przeprowadzony test w oparciu o w/w parametry nie wykazał utarty wartości testowanej wartości firmy, a tym samym dokonania odpisu z tego tytułu.

20. Nieruchomości inwestycyjne

Główną pozycję nieruchomości inwestycyjnych w Grupie stanowi nieruchomość będąca własnością spółki zależnej Stomil Sanok Dystrybucja Sp. z o.o. Nieruchomość ta zlokalizowana jest w Ciechanowie jej wartość na dzień bilansowy wynosi 3 447 tys. zł.

Wycenę tej nieruchomości przeprowadza niezależny rzeczoznawca majątkowy. W wycenie zastosowano podejście dochodowe, metodę inwestycyjną, technikę kapitalizacji prostej dochodu netto. Wartość odtworzeniową określono w podejściu kosztowym, metodzie odtworzeniowej oraz zastosowano technikę wskaźnikową.

Zgodnie z metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych wartość godziwa jest szacowana na podstawie założeń dotyczących korzyści i zobowiązań związanych z utrzymaniem składnika aktywów przez okres ekonomicznej użyteczności włączając w to wartość końcową oraz wartość rezydualną. Metoda ta polega na prognozowaniu przyszłych przepływów pieniężnych, dla których jest szacowana rynkowa stopa dyskontowa celem ustalenia wartości bieżącej strumienia przychodów. Stopa dyskonta wartości końcowej jest zwykle ustalana oddzielnie i różni się od stopy dyskontowej.

Okres prognozy, jak i konkretny harmonogram wpływów i wydatków jest określany przy uwzględnieniu zmian wynikających z przeglądu umów najmu, odnowienia najmu, dalszego podnajmu, planowanej przebudowy czy ponownego wyposażenia. Okres jest zwykle uwarunkowany specyfiką danej klasy nieruchomości. Przepływ dla danego okresu jest zwykle szacowany jako dochód brutto skorygowany o koszt niewynajętej powierzchni, koszty nierefakturowane, koszty związane z nieściągnięciem należności, dodatkowe korzyści wpisane w umowy najmu, koszty utrzymania, koszty prowizji agentów oraz pozostałe koszty związane z bieżącym funkcjonowaniem i zarządzaniem nieruchomością. Przyszłe przepływy z działalności operacyjnej po opodatkowaniu wraz z wartością rezydualną są następnie dyskontowane.

Istotny wzrost (spadek) w wartości szacowanego przychodu z tytułu czynszu bez uwzględnienia wpływu innych czynników skutkowałby znacznym wzrostem (spadkiem) wyceny do wartości godziwej. Istotny wzrost (spadek) w poziomie zakładanego wskaźnika powierzchni niewynajętej bez uwzględnienia wpływu innych czynników skutkowałby znacznym spadkiem (wzrostem) wyceny do wartości godziwej.

21. Przejęcie jednostki

W dniu 1 sierpnia 2016 r. Sanok Rubber Company SA objęła kontrolę nad firmą Qingdao Masters of Rubber and Plastic Co., Ltd. (QMRP) zlokalizowaną w Chinach w Qingdao. Niniejszy raport prezentuje dane porównawcze skorygowane retrospektywnie na dzień 31.12.2016 r. wynikające z ostatecznego rozliczenia przejęcia. Skutek zmian dla poszczególnych pozycji sprawozdania z działalności finansowej został zaprezentowany w punkcie 9 niniejszego raportu.

Grupa przed objęciem kontroli posiadała, przez spółkę Draftex, 20% udziałów w QMRP.

Jako efekt prowizorycznego nabycia zostały ujęte aktywa netto w wysokości 17,2 mln zł., natomiast w wyniku ostatecznego rozliczenia Spółka rozpoznała aktywa netto w wartości godziwej w wysokości 14,7 mln zł., w tym: aktywa trwałe (19,0 mln. zł.), zapasy (7,6 mln. zł.), należności (6,0 mln. zł.), pozostałe aktywa obrotowe (0,5 mln. zł.) i zobowiązania (18,4 mln. zł.). W związku z powyższym wartość firmy rozpoznana w wyniku prowizorycznego rozliczenia w kwocie 4,8 mln zł. uległa zwiększeniu o 2,4 mln zł. do kwoty 7,2 mln zł. wykazanej skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku.

Koszty transakcyjne dla tego przejęcia nie były istotne i zostały ujęte w kosztach ogólnego zarządu w rachunku zysków strat w momencie ich ponoszenia.

22. Długoterminowe należności pozostałe

Wyszczególnienie	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016
Depozyty	1 008	0
Długoterminowe należności pozostałe razem	1 008	0

Depozyty złożone na rzecz dostawców i dotyczą zabezpieczeń wykonania umów zawartych przez jednostkę dominującą, związaną z rozwojem jej działalności w lokalizacji zagranicznej.

23. Aktywa finansowe – długo i krótkoterminowe

Wyszczególnienie	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016
Akcje/Udziały w pozostałych podmiotach	7	7
z tego:		
<i>notowane na giełdzie</i>		
<i>nie notowane na giełdzie</i>	7	7
Aktywa finansowe długoterminowe razem	7	7

Wyszczególnienie	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa finansowe wyceniane przez wynik finansowy (m. in opcje walutowe)	41 248	1 842
Aktywa finansowe krótkoterminowe razem	41 248	1 842

24. Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	14 901	14 735
Zwiększenia w okresie – ujęte w rachunku zysków i strat z tytułu:	2 241	1 863
– <i>niezrealizowanych różnic kursowych</i>	576	389
– <i>rezerw na świadczenia pracownicze</i>	593	165
– <i>odpisów aktualizujących majątek</i>	448	674
– <i>wycena transakcji pochodnych</i>	0	24
– <i>różnicy pomiędzy wartością bilansową i podatkową środków trwałych</i>	8	
– <i>inne</i>	616	611
Zmniejszenia w okresie – ujęte w rachunku zysków i strat z tytułu:	1 085	1 697
– <i>niezrealizowanych różnic kursowych</i>	0	0
– <i>rezerw na świadczenia pracownicze</i>	109	447
– <i>wycena transakcji pochodnych</i>	190	0
– <i>odpisów aktualizujących majątek</i>	602	895
– <i>różnicy pomiędzy wartością bilansową i podatkową środków trwałych</i>	2	9
– <i>inne</i>	182	346
Stan na koniec okresu – dotyczy rachunku zysków i strat	16 057	14 901
Zmiana stanu aktywów z tytułu podatku odroczonego ujęta w rachunku zysków i strat	1 156	166
Zwiększenia w okresie – ujęte w kapitałach własnych	193	0
Zmniejszenia w okresie – ujęte w kapitałach własnych	0	0
Stan na koniec okresu – dotyczy kapitałów własnych	193	0
Zmiana stanu rezerw z tytułu podatku odroczonego ujęta w kapitałach własnych	193	0
Stan aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu:	16 250	14 901
– <i>niezrealizowanych różnic kursowych</i>	1 211	636
– <i>rezerw na świadczenia pracownicze</i>	6 363	5 879
– <i>wycena transakcji pochodnych</i>	38	228
– <i>odpisów aktualizujących majątek</i>	2 261	1 848
– <i>różnicy pomiędzy wartością bilansową i podatkową środków trwałych</i>	24	17
– <i>strata podatkowa do rozliczenia w latach kolejnych</i>	5 050	5 050
– <i>inne</i>	1 303	1 243

Rezerwy z tytułu podatku odroczonego

Rezerwy z tytułu podatku odroczonego	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	6 095	6 381
Zwiększenia w okresie – ujęte w rachunku zysków i strat z tytułu:	711	291
– niezrealizowanych różnic kursowych	396	140
– różnicy pomiędzy wartością bilansową i podatkową środków trwałych,	4	1
– inne	311	150
Zmniejszenia w okresie – ujęte w rachunku zysków i strat z tytułu:	459	572
– niezrealizowanych różnic kursowych	12	0
– różnicy pomiędzy wartością bilansową i podatkową środków trwałych	211	179
– wycena transakcji pochodnych	117	51
– inne	119	342
Stan na koniec okresu – dotyczy rachunku zysków i strat	6 178	5 926
Zmiana stanu rezerw z tytułu podatku odroczonego ujęta w rachunku zysków i strat	252	-281
Zwiększenia w okresie – ujęte w kapitałach własnych	0	0
Zmniejszenia w okresie – ujęte w kapitałach własnych	-5	-5
Stan na koniec okresu – dotyczy kapitałów własnych	164	169
Zmiana stanu rezerw z tytułu podatku odroczonego ujęta w kapitałach własnych	-5	-5
Stan rezerw z tytułu podatku odroczonego ogółem na koniec okresu:	6 342	6 095
– niezrealizowanych różnic kursowych	907	522
– różnicy pomiędzy wartością bilansową i podatkową środków trwałych	3 030	2 942
– rezerwa z tytułu przeszacowania budynków	1 115	1 411
– inne	1 290	1 220

Wyszczególnienie	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa z tyt. podatku odroczonego ujęte w nocie	16 250	14 901
Rezerwa na podatek odroczonego ujęta w nocie	6 342	6 095
Per saldo z noty dotyczące podatku odroczonego	9 908	8 806
Aktywa z tyt. podatku odroczonego ujęte w bilansie	10 333	9 314
Rezerwa na podatek odroczonego ujęta w bilansie	425	508
Per saldo dot. podatku odroczonego z bilansu	9 908	8 806

25. Zapasy

Zapasy	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016 (przekształcone)
– materiały	48 198	43 969
– półprodukty i produkty w toku	58 762	34 245
– produkty gotowe	40 665	40 653
– towary	20 820	21 060
Zapasy razem	168 445	139 927
Odpis aktualizujący	8 967	7 348
Zapasy brutto	177 412	147 275

Zmiana stanu odpisów aktualizujących zapasy	31.12.2017	31.12.2016
Stan odpisów na początek okresu	7 348	7 864
Zwiększenia razem, z tytułu:	3 228	4 062
<i>zapasów wolnorotujących</i>	2 163	3 045
<i>ceny sprzedaży niższej od kosztu wytworzenia</i>	1 065	1 017
Zmniejszenia razem, z tytułu:	1 609	4 578
<i>sprzedaży, zużycia</i>	533	2 423
<i>odwrócenia odpisów</i>	1 076	2 155
Stan odpisów na koniec okresu	8 967	7 348

26. Należności

Należności	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016 (przekształcone)
- z tytułu dostaw i usług	155 452	137 873
- z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	1 680	1 488
- z tytułu pozostałych podatków	7 530	4 967
- zaliczki inwestycyjne	0	3 847
- zaliczki handlowe	2 416	4 236
- inne	4 997	8 585
Należności krótkoterminowe netto, razem	172 075	160 996
<i>odpisy aktualizujące wartość należności</i>	7 170	6 271
Należności krótkoterminowe brutto, razem	179 245	167 267

Zmiana stanu odpisów aktualizujących należności	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016
Stan odpisów aktualizujących należności na początek okresu; z tego z tytułu:	6 216	8 252
<i>dostaw i usług</i>	5 340	7 376
<i>pozostałych należności</i>	876	876
Zwiększenia razem; z tego z tytułu:	2 555	1 992
<i>dostaw i usług</i>	2 537	1 992
<i>pozostałych należności</i>	18	0
Zmniejszenia razem z tego z tytułu:	1 601	3 973
<i>dostaw i usług</i>	1 601	3 973
<i>pozostałych należności</i>	0	0
Stan odpisów aktualizujących należności na koniec okresu	7 170	6 271
<i>dostaw i usług</i>	6 276	5 395
<i>pozostałych należności</i>	894	876

27. Środki pieniężne

Struktura środków pieniężnych prezentowanych w bilansie przedstawia się następująco.

Wyszczególnienie	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016
<i>Środki pieniężne w kasie</i>	142	119
<i>Środki pieniężne na rachunkach bankowych</i>	150 090	248 854
Środki pieniężne razem	150 232	248 973
<i>w tym:</i>		
- w walucie polskiej	135 565	233 868
- w walutach obcych	14 667	15 105

28. Kapitał zakładowy

Zmiany w kapitale zakładowym, które występowały od dnia powstania Jednostki Dominującej przedstawia poniższe zestawienie.

Seria/emisja Rodzaj akcji (udziałów)	Liczba akcji (udziałów)	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji
A	1 550 000	3 100 000,0	środki własne	1991-01-02
B	800 000	1 600 000,0	środki własne	1995-10-30
C	2 350 000	4 700 000,0	środki własne	1996-04-12
D	500 000	1 000 000,0	środki własne	1996-11-29
Umorzenie	-391 304	-782 608,0		2000-04-21
Umorzenie	-282 224	-564 448,0		2000-10-12
Umorzenie	-1 131 617	-2 263 234,0		2003-10-15
Umorzenie	-848 713	-1 697 426,0		2004-05-27
I Transza - opcje	149 996	299 992,0	środki własne	2005-01-21
II Transza - opcje	149 996	299 992,0	środki własne	2005-07-29
III Transza - opcje	150 008	300 016,0	środki własne	2006-07-14
Umorzenie	-128 824	-257 648,0		2006-10-26
Kapitał razem	2 867 318	5 734 636,0	X	X
Po podziale akcji 1:10	28 673 180	5 734 636,0		2008-01-31
Umorzenie	-2 364 678	-472 935,6		2009-10-28
IV Transza z Programu z 2006r	210 130	42 026		2013-03-29
IV Transza z Programu z 2006r	76 580	15 316		2013-07-12
V Transza z Programu z 2006r	286 710	57 342		2014-02-06
Kapitał razem	26 881 922	5 376 384,40		X

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Sanok RC S.A. w dniu 11.09.2006r. podjęto uchwałę o emisji obligacji serii B z prawem pierwszeństwa do objęcia akcji w ramach programu motywacyjnego, adresowanego do kluczowych pracowników Sanok RC S.A.

Na podstawie ww. uchwały NWZA, 26 października 2006 roku Sąd Rejonowy w Rzeszowie dokonał rejestracji warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 286 710 zł w drodze emisji 1 433 550 akcji o wartości nominalnej 20 groszy każda. W 2013r program ten się zakończył. W jego wyniku zostały wyemitowane akcje wynikające z dwóch transz (IV i V).

W dniu 31 stycznia 2008 roku Sąd Rejonowy w Rzeszowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji podziału akcji Sanok RC S.A. poprzez obniżenie wartości nominalnej akcji i zwiększenie liczby akcji bez obniżenia kapitału zakładowego Jednostki Dominującej w stosunku 1:10.

Kapitał zakładowy po rejestracji podziału akcji wynosił 5 734 636 złotych i dzielił się na 28 673 180 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 20 groszy każda. Po zarejestrowaniu podziału akcji ogólna liczba głosów wynikająca ze wszystkich wyemitowanych akcji wynosiła 28 673 180.

W dniu 28 października 2009 roku Sąd Rejonowy w Rzeszowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji obniżenia kapitału zakładowego Jednostki Dominującej w wyniku umorzenia 2 364 678 akcji Jednostki Dominującej nabytych przez Jednostkę Dominującą w celu ich umorzenia, dokonanego uchwałą nr 14 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 26 czerwca 2009 roku. Kapitał zakładowy po rejestracji umorzenia akcji własnych wynosił 5 261 700,40 złotych i dzielił się na 26 308 502 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 20 groszy każda. Po zarejestrowaniu obniżenia kapitału ogólna liczba głosów wynikająca ze wszystkich wyemitowanych akcji wynosiła 26 308 502.

29. Pozostałe kapitały

Kapitał zapasowy - tworzony jest zgodnie z zapisami statutu, głównie z zysku netto (uchwały WZA).

Kapitał z aktualizacji wyceny - obejmuje skutki przeszacowania środków trwałych do wartości godziwej na dzień przejścia na Międzynarodowe Standardy Rachunkowości.

Kapitał z wyceny opcji – wartość godziwa programu opcji menedżerskich (zgodnie z uchwałami organu uprawnionego);

Na podstawie uchwały w sprawie emisji warrantów subskrypcyjnych z pozbawieniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Jednostki Dominującej, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Jednostki Dominującej z pozbawieniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Jednostki Dominującej, wyrażenia zgody na przeprowadzenie w Spółce Programu Motywacyjnego w latach 2014-2017 oraz zmiany statutu Jednostki Dominującej, podjętej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 23 czerwca 2014 roku, kapitał zakładowy Jednostki Dominującej został warunkowo podwyższony o kwotę 215 054,40 złotych. Łączna, maksymalna liczba wyemitowanych akcji nie może być większa aniżeli 1 075 272 szt. Postanowieniem z dnia 29 października 2014 r. Sąd Rejonowy w Rzeszowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Sanok RC S.A.

Mając na uwadze MSSF 2 *Płatności na bazie akcji* została dokonana wycena wartości godziwej programu motywacyjnego. Wycena została dokonana w oparciu o metodę Monte-Carlo.

Do wyceny przyjęto następujące dane:

- data przyznania	- 30 lipca 2014 roku
- okres nabywania uprawnień dla wycenianej puli Programu:	- 30 lipca 2014 r – 15 lipca 2018r
- cena wyjściowa do modelu wyceny	- 39,00 zł
- oczekiwana zmienność kursu akcji Jednostki Dominującej	- 36,1%
- oczekiwana zmienność indeksu WIG	- 38,0%
- stopa procentowa wolna od ryzyka	- krzywa zerokuponowa na datę przyznania
- średni okres trwania życia opcji	- 7,1 lat
- oczekiwane dywidendy na jedną akcję	- 1,27 w roku 2014 i 1,3 zł w kolejnych latach

W oparciu o te dane wartość godziwa programu opcji menedżerskich ujęta w księgach po raz pierwszy w 2014r wyniosła 1 145 tys. zł., zaś wartość godziwa programu ujęta w księgach 2017 roku wyniosła 2 459 tys. zł. Stan kapitałów z wyceny warrantów na dzień 31.12.2017 r. wyniósł 8 401 tys. zł.

Pierwszy rok trwania Programu to 2014, ostatni – 2017. Posiedzenie Rady Nadzorczej, którego przedmiotem będzie zatwierdzenie uchwały Zarządu w sprawie ziszczenia się kryteriów w ostatnim roku programu oraz ustalenie ostatecznej listy osób uczestniczących w programie (lista uprawnionych) winno odbyć się w terminie 14 dni od zatwierdzenia przez WZA skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za 2017 r., nie później niż 14 lipca 2018 r. Od dnia roboczego następującego po tym dniu osoby, które nabyły uprawnienia do warrantów subskrypcyjnych, mogą je obejmować

30. Udziały niekontrolujące

Udziały niekontrolowane na dzień 31.12.2017r

	Stomil East Sp.z o.o. 34,31 %	Stomil Sanok Wiatka 18,90 %	Wartość udziałów niesprawujących kontroli
Stan na 31.12.2016	1 586	158	1 744
Całkowite dochody za 12 m-cy 2017 r	320	3	323
Wyплаты z zysku w 2017 r	-754	-17	-771
Stan na 31.12.2017	1152	144	1 296

31. Rezerwy i inne zobowiązania długoterminowe

Wyszczególnienie	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu; z tego:	17 224	19 213
<i>na świadczenia emerytalno-rentowe</i>	10 573	11 439
<i>na nagrody jubileuszowe</i>	6 637	7 741
<i>pozostałe rezerwy</i>	14	33
Zwiększenia ; z tego:	1 602	1 340
<i>na świadczenia emerytalno-rentowe</i>	1 563	749
<i>na nagrody jubileuszowe</i>	39	591
<i>pozostałe rezerwy</i>	0	0
Zmniejszenia z tego	1 303	3 329
<i>na świadczenia emerytalno-rentowe</i>	305	1 615
<i>na nagrody jubileuszowe</i>	984	1 695
<i>pozostałe rezerwy</i>	14	19
Stan na koniec okresu	17 523	17 224
<i>z tego:</i>		
<i>na świadczenia emerytalno-rentowe</i>	11 831	10 573
<i>na nagrody jubileuszowe</i>	5 692	6 637
<i>pozostałe rezerwy</i>	0	14

32. Rezerwy i inne zobowiązania krótkoterminowe

Wyszczególnienie	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016 (przekształcone)
Stan na początek okresu:	22 775	17 986
<i>z tego:</i>		
<i>na świadczenia emerytalno-rentowe</i>	844	359
<i>na nagrody jubileuszowe</i>	1 396	1 282
<i>z tyt. innych świadczeń pracowniczych</i>	16 311	10 648
<i>pozostałe rezerwy</i>	4 224	5 697
Zwiększenia	38 104	35 514
<i>z tego:</i>		
<i>na świadczenia emerytalno-rentowe</i>	399	593
<i>na nagrody jubileuszowe</i>	244	411
<i>z tyt. innych świadczeń pracowniczych</i>	23 398	18 798
<i>pozostałe rezerwy</i>	14 063	15 712
Zmniejszenia (wykorzystania, rozwiązania)	32 914	30 725
<i>z tego:</i>		
<i>na świadczenia emerytalno-rentowe</i>	201	108
<i>na nagrody jubileuszowe</i>	410	297
<i>z tyt. innych świadczeń pracowniczych</i>	18 362	13 135
<i>pozostałe rezerwy</i>	13 941	17 185
Stan na koniec okresu	27 965	22 775
<i>z tego:</i>		
<i>na świadczenia emerytalno-rentowe</i>	1 042	844
<i>na nagrody jubileuszowe</i>	1 230	1 396
<i>z tyt. innych świadczeń pracowniczych</i>	21 347	16 311
<i>pozostałe rezerwy</i>	4 346	4 224

Wzrost przyjętej stopy dyskontowej o 1 p.p. spowoduje spadek wartości rezerw jubileuszowych i emerytalno-rentowych o 927 tys. zł, natomiast spadek o 1 p.p. spowoduje wzrost o 1 060 tys. zł

Wzrost przyjętej stopy wzrostu wynagrodzeń o 1 p.p. spowoduje wzrost wartości rezerw jubileuszowych i emerytalno-rentowych o 1 322 tys. zł, natomiast spadek o 1 p.p. spowoduje spadek o 1 030 tys. zł

Wzrost przyjętego wskaźnika mobilności o 1 p.p. spowoduje spadek wartości rezerw jubileuszowych i emerytalno-rentowych o 796 tys. zł, natomiast spadek o 1 p.p. spowoduje wzrost o 868 tys. zł

33. Przychody przyszłych okresów - długoterminowe i krótkoterminowe

Wyszczególnienie	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016
Długoterminowe		
Dotacje	5 786	7 358
Inne	5	5
Przychody przyszłych okresów – część długoterminowa, razem	5 791	7 363
Krótkoterminowe		
Dotacje	180	313
Inne	762	3
Przychody przyszłych okresów – część krótkoterminowa	942	316

34. Kredyty i papiery dłużne długoterminowe i krótkoterminowe

Wyszczególnienie	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty długoterminowe	11 627	7 732
w tym:		
- kredyty w walucie polskiej	11 627	7 732

Struktura kredytów długoterminowych wg stanu na 31.12.2016r.

Spółka z Grupy oraz Bank udzielający kredytu	Kwota kredytu wg. umowy w tys. zł. (limit)	Stan zadłużenia na dzień bilansowy tys. zł	Termin spłaty	Zabezpieczenie
"STOMET" PEKAO S.A. Krosno	1 252	774	31.12.2020	Zastaw rejestrowy na maszynie , cesja praw z umowy ubez. przedm. zastawy, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego prowadzonego w Banku.
"STOMET" Raiffeisen Bank Rzeszów	869	240	28.01.2019	Zastaw rejestrowy na maszynie, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego prowadzonego w Banku oraz innych rachunków bankowych.
PST "STOMIL" Bank Spółdzielczy Rymanów, PBS Rzeszów	1 390	136	20.11.2018	Hipoteka zwykła i kaucyjna, cesja praw z umowy ubez. przedm. zastawy, weksel in blanco, pełnomocnictwo do rach. bankowego pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
PST "STOMIL" Raiffeisen Bank Polska S.A.	6 500	5 213	30.08.2024	Hipoteka, cesja praw umowy ubezpieczeniowej, pełnomocnictwo do rachunku.
PST "STOMIL" Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	1 455	1 072	31.12.2024	Hipoteka umowna, cesja praw umowy ubezpieczeniowej, weksel in blanco z deklaracją wekslową.
CCRPS Société Générale	297	297	30.06.2021	Zastaw na wartościach niematerialnych
Razem	11 763	7 732		

Struktura kredytów długoterminowych wg stanu na 31.12.2017r.

Spółka z Grupy oraz Bank udzielający kredytu	Kwota kredytu wg. umowy w tys. zł. (limit)	Stan zadłużenia na dzień bilansowy tys. zł	Termin spłaty	Zabezpieczenie
"STOMET" PEKAO S.A. Krosno	1 252	535	31.12.2020	Zastaw rejestrowy na maszynie , cesja praw z umowy ubez. przedm. zastawy, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego prowadzonego w Banku.
"STOMET" Raiffeisen Bank Rzeszów	869	18	28.01.2019	Zastaw rejestrowy na maszynie, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego prowadzonego w Banku oraz innych rachunków bankowych.
"STOMET" PEKAO S.A. Krosno	400	244	30.09.2020	Zastaw rejestrowy na maszynie, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego prowadzonego w Banku oraz innych rachunków bankowych.
"STOMET" BGŻ S.A. Nowy Sącz	400	137	19.12.2019	Zastaw rejestrowy na maszynie, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego prowadzonego w Banku oraz innych rachunków bankowych.
"STOMET" BGŻ S.A. Nowy Sącz	402	183	16.03.2020	Zastaw rejestrowy na maszynie, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego prowadzonego w Banku oraz innych rachunków bankowych.
"STOMET" BGŻ S.A. Nowy Sącz	1 023	689	20.12.2021	Zastaw rejestrowy na maszynie, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego prowadzonego w Banku oraz innych rachunków bankowych.
"STOMET" BGŻ S.A. Nowy Sącz	399	199	4.05.2020	Zastaw rejestrowy na maszynie, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego prowadzonego w Banku oraz innych rachunków bankowych.
"STOMET" BGŻ S.A. Nowy Sącz	599	309	4.05.2020	Zastaw rejestrowy na maszynie, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego prowadzonego w Banku oraz innych rachunków bankowych.
PST "STOMIL" Raiffeisen Bank Polska S.A.	6 500	5 067	30.08.2024	Hipoteka, cesja praw umowy ubezpieczeniowej, pełnomocnictwo do rachunku.
PST "STOMIL" Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	1 455	990	31.12.2024	Hipoteka umowna, cesja praw umowy ubezpieczeniowej, weksel in blanco z deklaracją wekslową.
"STOMIL SANOK DYSTRYBUCJA" - mBank	3 000	3 000	29.08.2019	Hipoteka kaucyjna, zastaw rejestrowy na zapasach, cesja należności
CCRPS Société Générale	218	218	1.06.2021	Zastaw na wartościach niematerialnych
Centralny oddział JSC " Kredobank "	59	38	3.05.2022	Zastaw na środku transportu
Razem	16 576	11 627		

Wyszczególnienie	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty krótkoterminowe,	187 114	162 552
w tym:		
- kredyty w walucie polskiej	11 475	13 955
- kredyty w walutach obcych	175 639	148 597

Struktura kredytów krótkoterminowych wg stanu na 31.12.2016r.

Spółka z Grupy oraz Bank udzielający kredytu	Kwota kredytu wg. umowy w tys. zł. (limit)	Stan zadłużenia na dzień bilansowy	Termin spłaty	Zabezpieczenie
"SANOK RUBBER COMPANY" SA - Bank Zachodni WBK Wrocław	60 000	56 604	30.06.2017**	Hipoteka kaucyjna, cesja części wierzytelności ubezpieczenia budynków, weksel własny in blanco
"SANOK RUBBER COMPANY" SA - mBank SA	45 000	42 811	30.01.2017*	Zastaw na majątku obrotowym wraz z cesją praw z polisy, cesja należności handlowych, weksel własny in blanco
"SANOK RUBBER COMPANY" SA - Alior Bank S.A.	45 000	39 320	11.03.2017***	zastaw rejestrowy na zapasach oraz hipoteka umowna, z cesją praw z umowy ubezpieczenia, pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunkach spółki, weksel in blanco
"STOMET" PEKAO S.A. Krosno	1 500	573	10.09.2017	Pełnomocnictwo do rachunku r-ku bieżącego, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji świadczenia pieniężnego.
"STOMET" Raiffeisen Bank Warszawa	869	222	31.12.2017	Zastaw rejestrowy na maszynach, cesja praw z polisy ubezpieczenia przedmiotu zastawu, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków bankowych.
"STOMET" PEKAO S.A. Krosno	1 252	260	31.12.2017	Zastaw rejestrowy na maszynie , cesja praw z umowy ubezp. przedm. zastawy, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego prowadzonego w Banku.
"STOMET" BGŻ SA Nowy Sącz	831	124	30.06.2017	Zastaw rejestrowy na maszynie , cesja praw z umowy ubezp. przedm. zastawy, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego prowadzonego w Banku.
"STOMET" BGŻ SA Nowy Sącz	422	57	30.04.2017	Zastaw rejestrowy na maszynie , cesja praw z umowy ubezp. przedm. zastawy, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego prowadzonego w Banku.
"STOMET" BGŻ SA Nowy Sącz	424	109	31.08.2017	Zastaw rejestrowy na maszynie , cesja praw z umowy ubezp. przedm. zastawy, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego prowadzonego w Banku.
PST "STOMIL" Bank Spółdzielczy Rymanów, PBS Rzeszów	1 390	155	31.12.2017	
PST "STOMIL" Raiffeisen Bank Polska S.A.	6 500	539	31.12.2017	
PST "STOMIL" Raiffeisen Bank Polska S.A.	1 000	48	31.12.2017	Dot. kredytu długoterminowego płatnego do 12 m-cy
PST "STOMIL" Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	1 455	144	31.12.2017	
"STOMIL SANOK DYSTRYBUCJA" - mBank	5 000	4 892	06.04.2017	Hipoteka Ciechanów, Hipoteka Żąbkowice
"STOMIL SANOK DYSTRYBUCJA" - mBank	3 000	3 000	30.07.2017	Hipoteka w Wilkowie, zastaw rejestrowy na zapasach, cesja należności
"STOMIL SANOK DYSTRYBUCJA" - BPH	4 000	3 832	24.04.2017	Hipoteka Olsztynek, Wołów, Karniewo, zastaw rejestrowy
„Stomil Sanok Ukraina” Centralny oddział JSC ” Kredobank ”	59	7	27.04.2017	Zastaw na środku transportu
CCRPS- Société Générale	1 231	1 111	31.12.2017	Leasing - zastaw na maszynie
CCRPS- Société Générale	5 723	5 723	31.12.2017	Factoring
CCRPS- Société Générale	14	14	31.12.2017	Overdraft
QMRP - Bank of Construction	3 007	3 007	31.12.2017	
Razem	187 677	162 552		

*Aneks z dnia 27 stycznia 2017 r. zwiększono kwotę udostępnionego kredytu do wys. 65 mln zł, a termin spłaty ustalono na 30 stycznia 2018r.

**Aneks z 30 stycznia 2017 r zwiększono przyznany limit do wys. 70 mln zł.

***Aneks z 1 lutego 2017r wydłużono okres kredytowania do 9 czerwca 2017r.

Struktura kredytów krótkoterminowych wg stanu na 31.12.2017r.

Spółka z Grupy oraz Bank udzielający kredytu	Kwota kredytu wg. umowy w tys. zł. (limit)	Stan zadłużenia na dzień bilansowy	Termin spłaty	Zabezpieczenie
"SANOK RUBBER COMPANY" SA - Bank Zachodni WBK Wrocław	90 000	79 237	30.06.2018	Hipoteka kaucyjna, cesja części wierzytelności ubezpieczenia budynków, weksel własny in blanco
"SANOK RUBBER COMPANY" SA - mBank SA	90 000	88 668	30.01.2018*	Zastaw na majątku obrotowym wraz z cesją praw z polisy, cesja należności handlowych, weksel własny in blanco
"STOMET" PEKAO S.A. Krosno	2 000	1 568	10.09.2018	Pełnomocnictwo do rachunku r-ku bieżącego, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji świadczenia pieniężnego.
"STOMET" PEKAO S.A. Krosno	400	134	30.09.2020	Zastaw rejestrowy na zakupionej maszynie wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, pełnomocnictwo do potrącenia kwoty niespłaconego kredytu z bankowych rachunków bieżących Kredytobiorcy, weksel własny in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę wraz z deklaracją wekslową
"STOMET" Raiffeisen Bank Warszawa	869	222	28.01.2019	Zastaw rejestrowy na maszynach, cesja praw z polisy ubezpieczenia przedmiotu zastawu, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków bankowych.
"STOMET" PEKAO S.A. Krosno	1 252	262	31.12.2020	Zastaw rejestrowy na maszynie, cesja praw z umowy ubezp. przedm. zastawy, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego prowadzonego w Banku.
"STOMET" BGŻ SA Nowy Sącz	400	138	19.12.2019	Zastaw rejestrowy na maszynie, cesja praw z umowy ubezp. przedm. zastawy, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego prowadzonego w Banku.
"STOMET" BGŻ SA Nowy Sącz	402	147	16.03.2020	Zastaw rejestrowy na maszynie, cesja praw z umowy ubezp. przedm. zastawy, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego w Banku.
"STOMET" BGŻ SA Nowy Sącz	1 023	232	20.12.2021	Zastaw rejestrowy na maszynie, cesja praw z umowy ubezp. przedm. zastawy, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do r-ku bieżącego prowadzonego w Banku.
"STOMET" BGŻ SA Nowy Sącz	399	141	04.05.2020	Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę wraz z deklaracją wekslową, zastaw rejestrowy na maszynie, stanowiącej przedmiot kredytowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej od ognia i innych zdarzeń losowych przedmiotu zastawu na rzecz Banku
"STOMET" BGŻ SA Nowy Sącz	599	219	04.05.2020	weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę wraz z deklaracją wekslową, zastaw rejestrowy na maszynie, stanowiącej przedmiot kredytowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej od ognia i innych zdarzeń losowych przedmiotu zastawu na rzecz Banku
PST "STOMIL" Bank Spółdzielczy Rymanów, PBS Rzeszów	1 390	140	31.12.2017	Dot. kredytu długoterminowego płatnego do 12 m-cy
PST "STOMIL" Raiffeisen Bank Polska S.A.	6 500	895	31.12.2017	
PST "STOMIL" Raiffeisen Bank Polska S.A.	1 000	825	31.12.2017	
PST "STOMIL" Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	1 455	154	31.12.2017	
"STOMIL SANOK DYSTRYBUCJA" - mBank	5 000	3 398	5.04.2018	Hipoteka Ciechanów, Hipoteka Ząbkowice
"STOMIL SANOK DYSTRYBUCJA" - BPH	3 000	3 000	22.05.2017	Hipoteka Olsztynek, Wołów, Karniewo, zastaw rejestrowy
„Stomil Sanok Ukraina” Centralny oddział JSC " Kredobank "	59	11	31.12.2018	Zastaw na środku transportu
CCRPS- Société Générale	6 256	5 048		Factoring
QMRP - Bank of Construction	2 675	2 675		
Razem	214 679	187 114		

*Aneksem z dnia 24 stycznia 2018 r. określono termin spłaty kredytu na 30 stycznia 2019r.

35. Zobowiązania krótkoterminowe

Wyszczególnienie	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016 (przekształcone)
Zobowiązania handlowe	84 427	78 377
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	3 330	1 501
Zobowiązania inne	29 993	27 621
<i>w tym:</i>		
- zobowiązania finansowe	2 031	3 004
- zobowiązania z tytułu innych podatków	7 564	7 844
- zobowiązania inwestycyjne	7 782	3 482
- zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1 645	464
- zaliczki otrzymane na dostawy	3 772	3 230
- fundusz socjalny	118	1 439
- zobowiązania pozostałe	7 081	8 158
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	117 750	107 499

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych

Przedstawione w powyższej nocie zobowiązania są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane na bieżąco zgodnie z terminami płatności.

Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 50 pracowników na pełne etaty. Spółki z Grupy tworzą taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego/ kwot uzgodnionych ze związkami zawodowymi. Ponadto Fundusz posiada rzeczowe aktywa trwałe. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych (dotyczy spółek krajowych).

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie spełniają definicji aktywów Grupy.

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

Pozycje dot. Funduszu Świadczeń Socjalnych	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016
Fundusz socjalny- cele pożyczkowe	1 486	1 480
Należności z tytułu pożyczek	1 282	1 329
Środki pieniężne ZFŚS	203	188
Zobowiązania z tytułu Funduszu	8	35

Wyszczególnienie	Za okres 01.01-31.12	
	2017	2016
Odpisy na fundusz w okresie obrotowym	2 344	1 998

36. Segmenty operacyjne

Skonsolidowany Rachunek zysków i strat wg segmentów operacyjnych za 2017r

Wyszczególnienie	Motoryzacja	Budownictwo	Przemysł i Rolnictwo	Mieszanki	Pozostałe	Razem Grupa
Przychody	568 894	117 673	162 856	248 620	38 418	1 136 461
<i>Sprzedaż na zewnątrz</i>	568 894	117 673	162 856	109 964	38 418	997 805
<i>Sprzedaż między segmentami</i>				138 656		138 656
Koszt wytworzenia produktów i koszty sprzedaży	472 856	85 367	125 597	221 186	26 167	931 173
Wynik	96 038	32 306	37 259	27 434	12 251	205 288
Koszty ogólnego zarządu						96 415
Pozostałe przychody operacyjne						7 842
Pozostałe koszty operacyjne						8 420
Przychody finansowe						7 490
Koszty finansowe						6 787
Udziały niekontrolujące						343
Podatek dochodowy						27 949
ZYSK NETTO						80 706

Sprzedaż między segmentami dotyczy tylko mieszanek gumowych produkowanych w Jednostce Dominującej, które jako półprodukt zużywane są do produkcji wyrobów gotowych w segmentach: motoryzacji, budownictwa i przemysłu i rolnictwa również w Jednostce Dominującej. Rozliczenie tej „wewnętrznej sprzedaży” pomiędzy segmentami w obrębie Jednostki Dominującej następuje w rzeczywistym koszcie wytworzenia.

Skonsolidowane Aktywa i Pasywa wg segmentów operacyjnych – stan na 31.12.2017r.

Wyszczególnienie	Motoryzacja	Budownictwo	Przemysł i Rolnictwo	Mieszanki	Pozostałe aktywa i pasywa nie przypisane do segmentów	Razem
Aktywa						
Rzeczowe aktywa trwałe	114 164	10 446	26 408	27 831	98 225	277 074
Wartości niematerialne	4 403	65	385	13	11 750	16 616
Zapasy	91 435	12 036	36 353	24 213	4 408	168 445
Należności	108 046	13 827	30 661	16 642	2 899	172 075
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne	268	16	166	43	1 911	2 404
Pozostałe aktywa nie przypisane do segmentów					206 959	206 959
Razem Aktywa	318 316	36 390	93 973	68 742	326 152	843 573
Pasywa						
Zobowiązania krótkoterminowe	44 973	4 568	13 078	33 736	237 416	333 771
Pozostałe pasywa nie przypisane do segmentów					509 802	509 802
Razem Pasywa	44 973	4 568	13 078	33 736	747 218	843 573

Pozostałe informacje dotyczące segmentów operacyjnych za 2017 r.

Wyszczególnienie	Motoryzacja	Budownictwo	Przemysł i Rolnictwo	Mieszanki	Pozostałe	Razem Grupa
Nakłady inwestycyjne	43 186	1 232	6 557	2 697	34 147	87 819
Amortyzacja	16 916	1 826	4 886	4 508	10 171	38 307

Skonsolidowany Rachunek zysków i strat wg segmentów operacyjnych za 2016r (przekształcone)

Wyszczególnienie	Motoryzacja	Budownictwo	Przemysł i Rolnictwo	Mieszanki	Pozostałe	Razem Grupa
Przychody	516 777	108 387	155 264	229 834	38 979	1 049 241
<i>Sprzedaż na zewnątrz</i>	516 777	108 387	155 264	112 082	38 979	931 489
<i>Sprzedaż między segmentami</i>				117 752		117 752
Koszt wytworzenia produktów i koszty sprzedaży	416 394	74 774	115 552	197 833	25 057	829 610
Wynik	100 383	33 613	39 712	32 001	13 922	219 631
Koszty ogólnego zarządu						92 057
Pozostałe przychody operacyjne						18 169
Pozostałe koszty operacyjne						16 202
Przychody finansowe						6 990
Koszty finansowe						2 010
Udziały niekontrolujące						771
Podatek dochodowy						30 480
ZYSK NETTO						103 270

Sprzedaż między segmentami dotyczy tylko mieszanek gumowych produkowanych w Jednostce Dominującej, które jako półprodukt zużywane są do produkcji wyrobów gotowych w segmentach: motoryzacji, budownictwa i przemysłu i rolnictwa również w Jednostce Dominującej. Rozliczenie tej „wewnętrznej sprzedaży” pomiędzy segmentami w obrębie Jednostki Dominującej następuje w rzeczywistym koszcie wytworzenia.

Skonsolidowane Aktywa i Pasywa wg segmentów operacyjnych – stan na 31.12.2016r. (przekształcone)

Wyszczególnienie	Motoryzacja	Budownictwo	Przemysł i Rolnictwo	Mieszanki	Pozostałe segmenty i aktywa i pasywa nieprzypisane do segmentów	Razem Grupa
Aktywa						
Rzeczowe aktywa trwałe	86 214	11 407	34 942	28 899	69 466	230 928
Wartości niematerialne	9 548	83	359	18	9 135	19 143
Zapasy	62 420	12 584	40 400	22 692	1 831	139 927
Należności	92 880	13 368	31 456	19 244	4 048	160 996
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne	212	27	806	72	1 086	2 203
Pozostałe aktywa nie przypisane do segmentów					263 735	263 735
Razem Aktywa	251 274	37 469	107 963	70 925	349 301	816 932
Zobowiązania krótkoterminowe	27 998	4 272	19 676	30 796	210 400	293 142
Pozostałe pasywa nie przypisane do segmentów					523 790	523 790
Razem Pasywa	27 998	4 272	19 676	30 796	734 190	816 932

Pozostałe informacje dotyczące segmentów operacyjnych za 2016 r. (przekształcone)

Wyszczególnienie	Motoryzacja	Budownictwo	Przemysł i Rolnictwo	Mieszanki	Pozostałe	Razem Grupa
Nakłady inwestycyjne	17 610	1 162	4 368	1 062	18 283	42 485
Amortyzacja	16 424	4 564	9 455	3 932	2 354	36 729

Sprzedaż wg obszarów geograficznych

Wyszczególnienie	Od 01.01.do 31.12.	
	2017	2016 (przekształcone)
Sprzedaż eksportowa razem:	687 327	647 089
<i>Kraje Unii Europejskiej</i>	493 153	490 833
<i>Kraje Europy Wschodniej</i>	61 920	66 053
<i>Pozostałe rynki zagraniczne</i>	132 254	90 203
Sprzedaż krajowa	310 478	284 400
Ogółem sprzedaż	997 805	931 489

37. Zysk na akcję

Tytuł	2017	2016 (przekształcone)
Zysk netto Grupy	80 706	103 270
Średnioważona liczba akcji	26 881 922	26 881 922
Rozwadniające liczbę akcji	1 075 272	1 075 272
Średnioważona rozwodniona liczba akcji	27 957 194	27 957 194
Zysk/akcję	3,00	3,84
Rozwodniony zysk/akcję	2,89	3,69

38. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa, z uwagi na posiadane instrumenty finansowe narażona jest na ryzyko kredytowe, płynności oraz ryzyko rynkowe, elementami którego są ryzyko walutowe i stopy procentowej. Grupa nie posiada instrumentów finansowych narażonych na ryzyko cenowe, o którym mowa w MSSF 7.

Ryzyko kredytowe

Maksymalna wartość bilansowa aktywów finansowych narażona na ryzyko kredytowe:

Wyszczególnienie	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016 (przekształcone)
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	7	7
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	41 248	1 842
Należności krótkoterminowe	172 075	160 996
Wartość bilansowa, razem	213 330	162 845

Aktywa finansowe wyceniane są zgodnie z polityką rachunkowości obowiązującą w Grupie.

Klasyfikacja należności wykazanych w bilansie według długości okresu przeterminowania:

Wyszczególnienie	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016 (przekształcone)
Bez przeterminowania	135 490	140 588
Przeterminowane 0 - 30 dni	26 521	14 310
Przeterminowane 31 - 180 dni	8 662	5 860
Przeterminowane 181 - 365 dni	1 009	215
Przeterminowane powyżej 1 roku	393	23
Wartość należności netto, razem	172 075	160 996

Z wyjątkiem należności przedstawionych w powyższej tabeli, pozostałe aktywa finansowe nie są przeterminowane. Na należności, dla których – w ocenie Grupy – istnieje ryzyko nieotrzymania zapłaty zostały utworzone odpisy aktualizacyjne, które według stanu na 31.12.2017r. wynoszą 7 170 tys. zł.

Grupa rozpoznaje również ryzyko kredytowe z tytułu zaliczek na środki trwałe w budowie (stan na 31.12.2017r.: 12 mln. zł).

Z uwagi na różnorodność odbiorców, w Grupie nie występuje istotne zagrożenie ryzykiem kredytowym.

Klienci, którzy korzystają z kredytu kupieckiego poddawani są procedurom weryfikacji przed udzieleniem kredytu kupieckiego. Należności w kwocie 9 057,7 tys. zł. zabezpieczone są gwarancjami i akredytywami – dotyczy to przede wszystkim zaliczek wpłaconych przez Sanok RC S.A. na poczet niektórych dostaw inwestycyjnych. Część należności Spółka Dominująca ubezpiecza w Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (KUKE).

Ryzyko płynności

Analiza wymagalności na 31 grudnia 2017 roku:

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa	do 1 m-ca	2-6 miesięcy	6-12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
Zobowiązania finansowe nie będące instrumentami pochodnymi:	317 082	181 054	110 347	13 414	12 267
– <i>Zobowiązania handlowe oraz inne zobowiązania</i>	115 719	89 025	23 442	3 203	49
– <i>Kredyty bankowe</i>	184 617	88 871*	80 393	6 726	8 627
– <i>Zobowiązania finansowe</i>	2 622		114	1 917	591
– <i>Kredyty bankowe w rachunku bieżącym</i>	14 124	3 158	6 398	1 568	3 000
Instrumenty pochodne - opcje	407	0	201	206	0

* Aneksem do umowy z mBankiem z dnia 24.01.2018 roku określono termin spłaty kredytu na 30.01.2019r.

Analiza wymagalności na 31 grudnia 2016 roku:

Wyszczególnienie (przekształcone)	Wartość bilansowa	do 1 m-ca	2-6 miesięcy	6-12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
Zobowiązania finansowe nie będące instrumentami pochodnymi:	274 779	133 051	123 087	2 388	16 253
– <i>Zobowiązania handlowe oraz inne zobowiązania</i>	104 495	88 745	14 734	1 008	8
– <i>Kredyty bankowe</i>	157 939	44 258	96 629	807	16 245
– <i>Kredyty bankowe w rachunku bieżącym</i>	12 345	48	11 724	573	0
Instrumenty pochodne - opcje	22	2	116	-96	0

* Wartość ujemna oznacza nadwyżkę zobowiązań nad należnościami z tytułu opcji.

Spółka Dominująca prognozuje przyszłe wpływy i wydatki oraz dobiera źródła ich finansowania. Posiada niewykorzystaną część limitów kredytowych zwiększającą elastyczność finansową. Ponadto polityka związana z zarządzaniem kapitałami własnymi oraz osiągnięta rentowność powodują, że wszystkie swoje zobowiązania **spółka dominująca reguluje terminowo i na dzień bilansowy nie posiada zobowiązań przeterminowanych.**

Do finansowania działalności wykorzystywane są kredyty obrotowe odnawialne z terminami spłaty do czerwca 2018r. oraz stycznia 2019r. Umowy kredytowe przewidują możliwość prolongaty finansowania na kolejne okresy.

Spółka Dominująca na 31.12.2017r wykorzystywała limity kredytowe wyłącznie w walutach obcych w celu naturalnego równoważenia nadwyżki należności nad zobowiązaniami wyrażonymi w walutach.

Pozostałe spółki monitorują ryzyko utraty płynności przy pomocy narzędzi okresowego planowania przepływów pieniężnych oraz poprzez analizę wymagalności / zapadalności aktywów finansowych. Ich celem jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania poprzez negocjowanie z kontrahentami dłuższych terminów płatności i wykorzystywanie różnych źródeł finansowania (kredyty w rachunku bieżącym, inne kredyty bankowe, pożyczki).

Ryzyko walutowe

Stan należności i zobowiązań zagranicznych oraz krajowych wyrażonych w walutach obcych, które są narażone na ryzyko walutowe

Wyszczególnienie	Stan na			
	31.12.2017		31.12.2016	
	EUR	USD	EUR	USD
Należności handlowe i pozostałe	55 971	479	42 428	176
Zobowiązania handlowe i pozostałe	-39 041	-218	-30 318	-194
Kredyty bankowe i środki pieniężne	-38 180	1	-30 147	4
Wartość bilansowa brutto, razem	-21 250	262	-18 037	-14

Dążąc do ograniczania ryzyka wynikającego z możliwości niekorzystnych wahań kursów, Spółka Dominująca zaciąga kredyt dewizowy, który wykorzystywany jest do równoważenia rozrachunków walutowych w celu minimalizacji ewentualnych ujemnych różnic kursowych.

Dla Spółki Dominującej, będącej eksporterem netto (głównie w zakresie EUR) osłabianie się PLN wobec Euro wpływa korzystnie na wynik z podstawowej działalności. W sytuacjach umacniania się PLN, w celu ograniczania ryzyka kursowego zawierane są transakcje pochodne, a także w całym okresie prowadzone są działania zmniejszające ekspozycję walutową poprzez dwustronne umowy handlowe podpisywane w odpowiednich walutach.

Poza Jednostką Dominującą na ryzyko walutowe (z tytułu zawieranych transakcji) spośród spółek krajowych narażona jest spółka Stomil - East Sp. z o.o. Około 97,8% zawartych przez Stomil - East Sp. z o.o. transakcji sprzedaży wyrażonych jest w walutach innych niż waluta sprawozdawcza, podczas gdy prawie 100% kosztów wyrażona jest w walucie sprawozdawczej.

Zagraniczne spółki z grupy narażone są na ryzyko kursowe wynikające z relacji kursu PLN, EUR, USD do własnych walut krajowych (UAH, RUB, BYN).

Z analizy wrażliwości ujmującej skutki wyłącznie zmienności poziomu kursów walut obcych wynika, iż umocnienie się PLN o 10% w porównaniu do średnich kursów EUR i USD ogłoszonych przez NBP na dzień 31.12.2017 roku, dla prezentowanych powyżej wartości skutkować będzie wzrostem zysku brutto o 8,8 mln. zł., a osłabienie skutkowałoby spadkiem zysku brutto o w/w wartość.

Taka sama analiza przeprowadzona na danych bilansowych i kursach NBP z 31.12.2016, wskazywała na wpływ na zysk brutto w wysokości 8,0 mln. zł.

Ryzyko stopy procentowej

Wyszczególnienie	Stan na	
	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty o stopie procentowej opartej na WIBOR 1 miesiąc	14 825	14 090
Kredyty o stopie procentowej opartej na WIBOR 3 miesiące	8 070	7 307
Kredyty o stopie procentowej opartej na EURIBOR 1 miesiąc	87 179	42 811
Kredyty o stopie procentowej opartej na LIBOR ON	88 667	106 076

Przy założeniu, że w ciągu najbliższego roku po dacie bilansowej stopy procentowe oparte o EURIBOR i LIBOR mogą się wahać w granicach 0,25 punktu procentowego (licząc w stosunku do średniorocznych stawek z 2017 roku), wzrost oprocentowania spowodowałby wzrost kosztów finansowych łącznie o 497 tys. zł przy stanie kredytu na 31.12.2017 roku, a spadek oprocentowania skutkowałby poprawą wyniku brutto o w/w wartość.

Przy stanie kredytów na 31.12.2016 r. i przy zmianach oprocentowania jak wyżej – jego wzrost spowodowałby przyrost kosztów finansowych o 426 tys. zł, a spadek poprawiłby wynik o taką kwotę.

Ryzyko zmian cen i surowców

Grupa narażona jest na ryzyko wzrostu cen kluczowych surowców (kauczuki syntetyczne i naturalne, sadze techniczne, plastyfikatory), środków chemicznych, olejów, tworzyw, stali, aluminium oraz bawełny, które to materiały są kluczowe dla kosztów produkcji.

Przychody i koszty dotyczące instrumentów finansowych

Wyszczególnienie	2017			
	Z tytułu różnic kursowych		Z tytułu odsetek i inne	
	przychody	koszty	przychody	koszty
Należności	-661	11 598	286	108
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	138	976	3 967	800
Zobowiązania handlowe oraz inne zobowiązania	2 257	1 364	-54	-32
Kredyty bankowe w rachunku bieżącym	8 770	0	0	1 759
Aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy	2 565	0	34	26
Razem	13 069	13 938	4 233	2 661

Wyszczególnienie	2016 (przekształcone)			
	Z tytułu różnic kursowych		Z tytułu odsetek i inne	
	przychody	koszty	przychody	koszty
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	4	7	2 777	0
Należności	3 858	75	313	11
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	416	1 145	3 746	144
Zobowiązania handlowe oraz inne zobowiązania	1 542	521	21	2
Kredyty bankowe w rachunku bieżącym	0	4 081	16	1 334
Aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	28	26
Opcje	0	0	0	395
Razem	5 820	6 224	6 901	1 912

Według oceny Spółki Dominującej wartość godziwa środków pieniężnych, krótkoterminowych lokat, należności z tytułu dostaw i usług, zobowiązań z tytułu dostaw i usług, kredytów w rachunku bieżącym oraz pozostałych zobowiązań krótkoterminowych nie odbiega od wartości bilansowych głównie ze względu na krótki termin zapadalności.

39. Pozostałe informacje do raportu rocznego za 2017 r.

Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok

Sanok RC S.A. nie publikowała prognoz wyników Spółki oraz Grupy Kapitałowej na 2017 rok.

Akcjonariusze, którzy posiadają ponad 5% akcji

Według informacji otrzymanych przez Sanok RC S.A. akcjonariuszami, którzy posiadają ponad 5% jej akcji – na dzień publikacji raportu – są:

Nazwa posiadacza akcji	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym oraz w liczbie głosów na WZA
Aviva OFE Aviva BZ WBK	3 787 000	14,09%
Nationale –Niederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	3 289 000	12,23%
Marek Łęcki	2 967 900	11,04%
Otwarty Fundusz Emerytalny PZU "Złota Jesień"	2 472 000	9,20%

Podana liczba akcji Sanok RC S.A. będąca w posiadaniu znaczących Akcjonariuszy wynika ze złożonych świadectw depozytowych przy rejestracji na Walne Zgromadzenia Spółki Dominującej, które odbyło się 26 czerwca 2017 r. oraz z uzyskanych informacji (raporty bieżące Spółki: nr 5/2017 oraz nr 13/2017).

Akcje w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących.

Według informacji otrzymanych przez Sanok RC S.A. - na dzień sporządzenia raportu - spośród osób zarządzających i nadzorujących, akcje Sanok RC S.A. posiadają: Piotr Szamburski - 56 360 akcji, Marcin Saramak – 30 200 akcji, Rafał Grzybowski - 10 000 akcji, Marta Rudnicka – 1 307 820 akcji.

W porównaniu z opublikowanym raportem za 2016 roku nastąpiła zmiana w stanie akcji będących w posiadaniu osób zarządzających Spółką ze względu na fakt, iż z dniem 17 października 2017 roku rezygnację z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu złożył Pan Marek Łęcki.

Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

Sanok RC S.A. ani podmioty od niej zależne nie są stronami żadnego postępowania sądowego lub przed organami administracji publicznej dotyczącego zobowiązań lub wierzytelności o łącznej wartości odpowiadającej co najmniej 10% kapitałów własnych Jednostki Dominującej.

Informacje o zawarciu przez emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązanymi, jeżeli pojedynczo lub łącznie są one istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe.

Wyżej wymienione transakcje nie wystąpiły.

Informacja o udzieleniu przez emitenta lub przez jednostkę od niego zależną poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji – łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu, jeżeli łączna wartość istniejących poręczeń lub gwarancji stanowi równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta

Sanok RC S.A. ani podmioty od niej zależne nie udzielały poręczeń o których mowa wyżej.

Inne informacje, które zdaniem emitenta są istotne dla oceny jego sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta.

Stan udzielonych przez Sanok RC S.A. pożyczek na rzecz spółki zależnej Draftex Automotive GmbH na dzień 31.12.2017r. wynosi 21,68 mln EUR tj. 17,9% kapitałów własnych jednostki dominującej.

Struktura zatrudnienia w Grupie

Wyszczególnienie	Średnie zatrudnienie w etatach na 31.12.	
	2017	2016
SANOK RC SA	1 962	1 816
Stomil Sanok Dystrybucja Sp. z o.o. w Bogucinie	104	105
STOMIL – EAST Sp. z o.o. w Sanoku	6	7
STOMET Sp. z o.o. w Sanoku	174	166
PST Stomil Sp. z o.o. w Rymanowie	118	114
Stomil Sanok Wiatka SA w Kirowie, Rosja	8	8
Stomil Sanok RUS Sp. z o.o. w Moskwie Rosja	10	10
Stomil Sanok BR w Brześciu n/Bugiem, Białoruś	51	54
Stomil Sanok Ukraina Sp. z o.o. w Równem, Ukraina	17	16
Rubber & Plastic Systems S.A.S w Villers-la-Montagne we Francji	68	65
Sanok (Qingdao) Auto Parts Sp. z o.o. w Jiaozhou Chiny	3	0
Draftex Automotive GmbH w Greifath Niemcy	242	309
Qingdao Masters of Rubber and Plastic Co., Ltd w Jiaozhou Chiny	206	197
Ogółem	2 969	2 867

Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku w podziale na rodzaje usług:

Wyszczególnienie	Od 01.01.do 31.12.	
	2017	2016
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	75	64
Przeгляд skróconego sprawozdania półrocznego	85	40
Razem	160	104

Wynagrodzenie wypłacone lub należne członków Zarządu Spółki Dominującej oraz Rady Nadzorczej Spółki Dominującej

Zarząd (w zł):

Wyszczególnienie	Wynagrodzenie		
	stałe	premia	razem
Marek Łęcki do 16.10.2017 r.	895 573,68	286 967,00	1 182 540,68
Piotr Szamburski	565 500,00	266 693,00	832 193,00
Marcin Saramak	540 000,00	266 693,00	806 693,00
Rafał Grzybowski	540 000,00	266 693,00	806 693,00
Piotr Dołęga od 13.12.2017 r.	26 052,63	0,00	26 052,63

Wprowadzony w Spółce na lata 2014-2017 Program Motywacyjny (szczegóły w nocie 28) dotyczy również Członków Zarządu. Ostateczna liczba warrantów subskrypcyjnych przeznaczona dla Członków Zarządu będzie uzależniona od spełnienia się warunków zapisanych w regulaminie programu oraz decyzji Rady Nadzorczej w zakresie listy osób uprawnionych.

Rada Nadzorcza (w zł):

Wyszczególnienie	Wynagrodzenie
Jerzy Gabrielczyk	102 000,00
Grzegorz Stulgis	79 200,00
Marta Rudnicka	69 600,00
Karol Żbikowski	69 600,00
Jan Woźniak	69 600,00

Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 24 stycznia 2018 roku Spółka podpisała aneks do umowy kredytowej (raport bieżący nr 1/2017) – szczegóły zamieszczone są w pkt 5.1 Sprawozdania Zarządu z działalności Spółki.

Ponadto, w styczniu oraz w lutym 2018 roku, Spółka podpisała kolejne umowy ze spółkami zależnymi (Draftex Automotive, PST Rymanów oraz QMRP) na mocy których wypłaciła kolejne pożyczki: odpowiednio 1,5 mln EUR, 0,3 mln. zł. oraz 1,6 mln USD.

W styczniu nastąpiło zarejestrowanie podwyższenia kapitału własnego w spółce zależnej QMRP w Chinach o kwotę 1,2 mln. USD.

Sanok dnia 19 marca 2018.

Zarząd SANOK RC SA:

1. Prezes Zarządu	– Piotr Szamburski	
2. Członek Zarządu	– Marcin Saramak	
3. Członek Zarządu	– Rafał Grzybowski	
4. Członek Zarządu	– Piotr Dołęga	

Sporządził: Agnieszka Rudy

www.sanokrubber.pl

SANOK RUBBER

*SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI*

GRUPY KAPITAŁOWEJ SANOK RUBBER COMPANY

ZA 2017 ROK

Sanok, marzec 2018r

Spis treści

1	Informacje podstawowe.....	3
1.1	Grupa Kapitałowa Sanok Rubber Company.....	3
1.2	Zmiany w kapitale zakładowym.....	3
1.3	Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% w ogólnej liczbie głosów na WZA Spółki Dominującej.....	4
1.4	Władze spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej.....	4
2	Podstawowe wielkości ekonomiczno – finansowe ujęte w sprawozdaniu finansowym	5
2.1	Podstawowe wielkości charakteryzujące wyniki finansowe.....	5
2.2	Istotne ryzyka i zagrożenia	6
3	Informacje o podstawowych produktach Grupy i znaczący odbiorcy.....	6
4	Przychody ze sprzedaży, struktura wg linii produktowych i struktura geograficzna.....	7
4.1	Wartość i struktura sprzedaży w podstawowych grupach wyrobów	7
4.2	Zasady dystrybucji wyrobów	7
5	Źródła zaopatrzenia w surowce i materiały.....	8
6	Informacja o znaczących dla działalności gospodarczej umowach.....	8
6.1	Umowy kredytowe, gwarancje, poręczenia.....	8
6.2	Umowy ubezpieczeniowe.....	9
6.3	Inne umowy.....	9
7	Informacje o głównych inwestycjach w środki trwałe, wartości niematerialne.....	9
8	Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju.....	9
9	Sytuacja Kadrowa Grupy, wynagrodzenia	9
10	Działania w zakresie poprawy warunków pracy i ochrony środowiska.....	10
11	Informacje dotyczące umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o dokonanie badania lub przeglądu sprawozdania sprawozdawania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	10
12	Pozostałe informacje zgodnie z MSR 1.13.....	10
13	Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego.....	11
14	Oświadczenie grupy kapitałowej na temat informacji niefinansowych.....	11

1 Informacje podstawowe

1.1 Grupa Kapitałowa Sanok Rubber Company

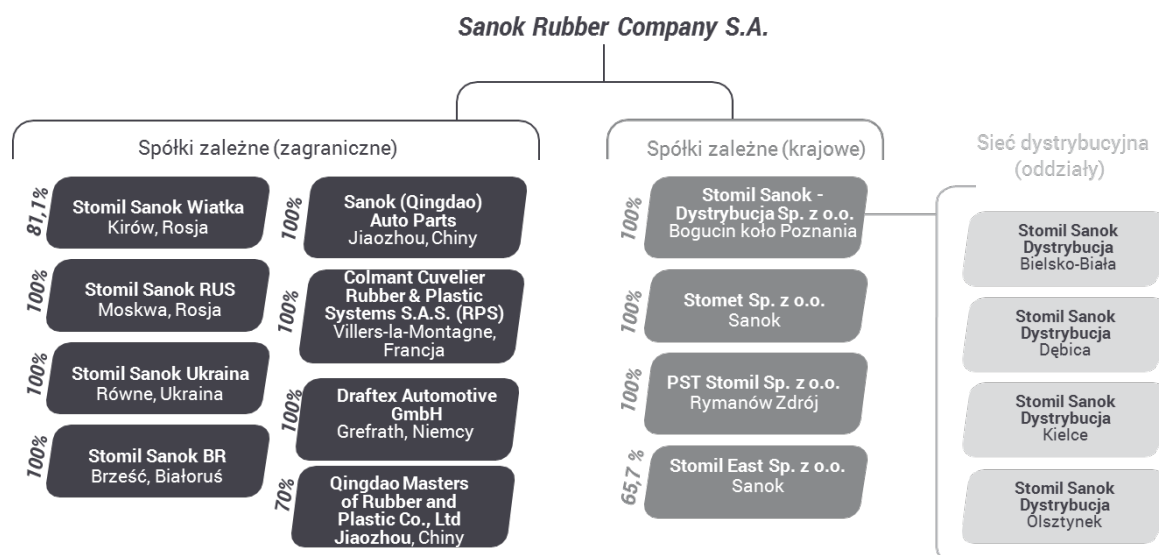
Na dzień 31.12.2017 r. Grupa Kapitałowa Sanok Rubber Company składała się z Podmiotu Dominującego Sanok RC S.A. oraz dwunastu podmiotów zależnych.

Podmiot Dominujący, Sanok RC S.A. jest kontynuatorem tradycji Polskiej Spółki dla Przemysłu Gumowego „SANOK” S.A. powstałej w 1932 roku oraz następcą prawnym przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Sanockie Zakłady Przemysłu Gumowego STOMIL w Sanoku.

Sanok Rubber Company S.A. został wpisany do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie pod Nr KRS 000099813. Kapitał zakładowy na 31.12.2017 r. wynosił 5 376 384,40zł i dzielił się na 26 881 922 akcji o wartości nominalnej 20 groszy każda. Postanowieniem z dnia 29 października 2014 r. Sąd Rejonowy w Rzeszowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Sanok RC S.A.

Na podstawie uchwały w sprawie emisji warrantów subskrypcyjnych z pozbawieniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki z pozbawieniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki, wyrażenia zgody na przeprowadzenie w Spółce Programu Motywacyjnego w latach 2014-2017 oraz zmiany statutu Spółki, podjętej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 23 czerwca 2014 roku, kapitał zakładowy Spółki został warunkowo podwyższony o kwotę 215.054,40 złotych. Łączna, maksymalna liczba wyemitowanych akcji nie może być większa aniżeli 1.075.272 szt.

W skład Grupy Kapitałowej wchodziło cztery podmioty zależne krajowe oraz osiem zagranicznych – opisane w sprawozdaniu skonsolidowanym w pkt. 2 „Dane podstawowe o pozostałych spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej”

W dniu 1 sierpnia 2016 r. Sanok Rubber Company SA objęła kontrolę nad firmą Qingdao Masters of Rubber and Plastic Co., Ltd (QMRP) zlokalizowaną w Chinach w Qingdao.

W 2017 roku Sanok RC SA rozpoczęła proces rejestracji spółki na terytorium Meksyku - SMX Rubber Company SA DE CV. Na dzień publikacji niniejszego raportu, kapitał w spółce nie został opłacony, a spółka pozostaje w organizacji.

Spółka Dominująca ani jednostki od niej zależne nie zawierały istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe.

Spółka Dominująca nie dokonywała inwestycji w podmioty spoza Grupy Kapitałowej.

Spółka Dominująca ani podmioty od niej zależne nie są stronami żadnego postępowania sądowego lub przed organami administracji publicznej dotyczącego zobowiązań ani wiarytelności o łącznej wartości odpowiadającej co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki Dominującej.

1.2 Zmiany w kapitale zakładowym

Zmiany w kapitale zakładowym zostały opisane w nocy nr 27 „Kapitał podstawowy” Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego oraz w Dziale 1 pkt.1.2 „Sprawozdania Zarządu z działalności Sanok RC S.A.”

1.3 Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% w ogólnej liczbie głosów na WZA Spółki Dominującej

Na dzień publikacji sprawozdania finansowego następujący akcjonariusze posiadali ponad 5% akcji Sanok RC S.A.:

Nazwa posiadacza akcji	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym oraz w liczbie głosów na WZA
Aviva OFE Aviva BZ WBK	3 787 000	14,09%
Nationale–Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	3 289 000	12,23%
Marek Łęcki	2 967 900	11,04%
Otwarty Fundusz Emerytalny PZU "Złota Jesień"	2 472 000	9,20%

Podana liczba akcji Sanok RC S.A. będąca w posiadaniu znaczących Akcjonariuszy wynika ze złożonych świadectw depozytowych przy rejestracji na Walne Zgromadzenia Spółki Dominującej, które odbyło się 26 czerwca 2017r. oraz z uzyskanych informacji (raporty bieżące Spółki: nr 5/2017 oraz nr 13/2017).

1.4 Władze spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej

Władze Spółki Dominującej wraz z ich wynagrodzeniami zostały opisane w Dziale 8 oraz w Dziale 9 „Sprawozdania Zarządu z działalności Sanok RC S.A.”

W skład Zarządów poszczególnych Spółek wg stanu na dzień 31.12.2017r wchodzili:

- STOMIL SANOK DYSTRYBUCJA Sp. z o.o. w Bogucinie
- PHU STOMIL EAST Sp. z o.o. w Sanoku
- STOMET Sp. z o.o. w Sanoku
- PST „Stomil” w Rymanowie Zdroju
- Stomil Sanok Wiatka SA w Kirowie, Rosja
- Stomil Sanok RUS Sp. z o.o. w Moskwie Rosja
- Stomil Sanok BR w Brześciu; Białoruś
- Stomil Sanok Ukraina Sp. z o.o. w Równem, Ukraina
- Sanok (Qingdao) Auto Parts Sp. z o.o. w Jiaozhou, Chiny
- Rubber & Plastic Systems S.A.S. w Villers-la-Montagne, Francja
- Draftex Automotive GmbH Grefrath, Niemcy
- Qingdao Masters of Rubber and Plastic Co., Ltd
- Mariusz Jarecki – Prezes Zarządu,
- Andrzej Krzanowski – Wiceprezes Zarządu,
- Tadeusz Paszkiewicz – Prezes Zarządu,
- Mariusz Kopiec – Prezes Zarządu,
- Agnieszka Fornal-Urban – Prezes Zarządu,
- Andrzej Wilk – Wiceprezes Zarządu,
- Oleg Czobiej - Dyr. Generalny
- Sergiusz Skawałowski - Dyr. Generalny
- Ignacy Szyszko – Dyrektor
- Ignacy Szyszko – Dyrektor
- Andrzej Gryzan - Dyrektor
- Vincent Marcel – Dyrektor
- Andreas Schäfer – Dyrektor Generalny
- Ulrich Bühlmann – Wicedyrektor Zarządzający
- Rafał Grzybowski – Przewodniczący Rady Dyrektorów
- Katarzyna Jasińska – Członek Rady Dyrektorów
- Anna Piecuch – Członek Rady Dyrektorów
- Wojciech Kot – Członek Rady Dyrektorów
- Jin Chian Leu – Członek Rady Dyrektorów

2 Podstawowe wielkości ekonomiczno – finansowe ujęte w sprawozdaniu finansowym

2.1 Podstawowe wielkości charakteryzujące wyniki finansowe

Wyszczególnienie	Za okres 12 m-cy:		Dynamika 2017/2016 w %
	2017 w tys. zł	2016 w tys. zł	
Przychody ze sprzedaży	997 805	931 489	107,1
Zysk operacyjny	108 295	129 541	83,6
Zysk brutto (przed podatkiem)	108 998	134 521	81,0
EBITDA	146 602	166 270	88,2
Zysk netto	81 049	104 041	77,9

Rok 2017 był dla Grupy Sanok RC kolejnym pozytywnym okresem, chociaż wyniki ekonomiczne osiągnięte przez Grupę były nieco gorsze aniżeli uzyskane w roku 2016. Mimo wyższych o 66,3 mln zł (7,1%) przychodów ze sprzedaży wynik netto jakim Grupa zamknęła rok 2017 był niższy od osiągniętego w 2016 roku o 23,0 mln zł. (22,1 %).

Niższy wynik to przede wszystkim efekt znacznego wzrostu kosztów surowców i materiałów używanych do produkcji (wzrosły ceny surowców na światowych rynkach). Wyższe były też inne koszty działalności, w tym wynagrodzenia, przede wszystkim w Spółce Dominującej (co jest skutkiem aktualnych trendów panujących na rynku pracy).

Szczegóły dotyczące wyników Sanok RC S.A. zostały przedstawione w Dziale 2 pkt. 2.1. „Sprawozdania Zarządu z działalności Sanok RC S.A.” oraz w jednostkowym sprawozdaniu finansowym za 2017r.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2017		Stan na 31.12.2016	
	Wartość w tys. zł.	Struktura (%)	Wartość w tys. zł.	Struktura (%)
Aktywa trwałe, w tym:	309 169	36,6	262 991	32,2
<i>Rzeczowe aktywa trwałe</i>	<i>277 074</i>	<i>32,8</i>	<i>230 928</i>	<i>28,3</i>
Aktywa obrotowe, w tym:	534 404	63,4	553 941	67,8
<i>Zapasy</i>	<i>168 445</i>	<i>20,0</i>	<i>139 927</i>	<i>17,1</i>
<i>Należności krótkoterminowe</i>	<i>172 075</i>	<i>20,4</i>	<i>160 996</i>	<i>19,7</i>
<i>Środki pieniężne</i>	<i>150 232</i>	<i>17,8</i>	<i>248 973</i>	<i>30,5</i>
Razem aktywa	843 573	100	816 932	100
Kapitał własny	473 796	56,2	490 867	60,1
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe	36 006	4,3	32 923	4,0
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe	333 771	39,6	293 142	35,9
Razem pasywa	843 573	100	816 932	100

W 2017 roku aktywa i pasywa Grupy zwiększyły się - w porównaniu do 2016 roku - o 26,6 mln zł tj. o 3,3%. Wzrost ten nastąpił w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe”, co jest efektem poczynionych inwestycji (przede wszystkim w Spółce Dominującej, ale także w Spółkach: Rymanów, Draftex, Stomet).

Struktura majątku w 2017 roku nieznacznie się zmieniła w porównaniu do 2016 roku (zmiana o 4,5 pkt. proc.) Spowodowane jest to wzrostem aktywów trwałych (przyrost o 20,0% w porównaniu do 2016 r.) przy jednoczesnym niewielkim (o 4,5%) spadku majątku obrotowego.

Po stronie majątku obrotowego wzrósł udział zapasów i należności w sumie bilansowej, oraz znacząco spadł udział środków pieniężnych (co spowodowane jest z jednej strony niższym zyskiem netto w Grupie przy jednoczesnym wyższym zaangażowaniu środków finansowych w działalność inwestycyjną).

Po stronie pasywów także nastąpiła nieznaczna zmiana struktury – obniżył się udział kapitału własnego (o 4,0 pkt procentowego), natomiast wzrósł udział kapitałów obcych (zobowiązań długoterminowych o 0,3 pkt procentowego, a zobowiązań i rezerw krótkoterminowych - o 3,7 pkt. proc.).

Wartość kapitałów własnych na przestrzeni 2017r spadła o 3,5% w wyniku wypracowania niższego aniżeli rok wcześniej wyniku oraz wyższej niż w 2016 roku wypłaty dywidendy w Spółce Dominującej.

Zobowiązania i rezerwy długoterminowe zwiększyły się o 9,4% (o 3,1 mln. zł.) w porównaniu do 2016 r., głównie za przyczyną zaciągnięcia wyższych kredytów długoterminowych w Spółkach SSD i STOMET.

Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe wzrosły o 40,6mln zł. (tj. o 13,9%). Głównymi powodami są: wyższe wykorzystanie kredytu walutowego w Spółce Dominującej (odpowiada za wzrost o ok. 10,0% w porównaniu do 2016r.) oraz wyższe zobowiązania handlowe o ok. 11 mln zł. (głównie w Spółce Draftex oraz w Spółce Dominującej).

Rentowność	2017	2016
Marża zysku z podstawowej działalności (zysk z podst. działalności/przychody ze sprzedaży)	10,9%	13,7%
Marża zysku operacyjnego (zysk operacyjny/przychody ze sprzedaży)	10,9%	13,9%
Marża zysku brutto (zysk brutto/przychody ze sprzedaży)	10,9%	14,4%
Marża zysku netto (zysk netto/przychody ze sprzedaży)	8,1%	11,2%
Marża EBITDA (EBITDA/przychody ze sprzedaży)	14,7%	17,8%
Rentowność kapitałów własnych (zysk netto/kapitały własne)	17,1%	21,2%
Finansowanie	2017	2016
Stopa zadłużenia (zobowiązania ogółem/pasywa ogółem)	0,44	0,40
Wskaźnik płynności bieżący (aktywa bieżące/pasywa bieżące) wg stanu na 31.12.2017 i 31.12.2016	1,60	1,89
Wskaźnik płynności szybki (aktywa bieżące-zapasy-rozliczenia międzyokresowe)/pasywa bieżące) wg stanu na 31.12.2017 i 31.12.2016	1,09	1,40

Niższy zysk netto Grupy w porównaniu do roku poprzedniego przełożył się na niższe wskaźniki rentowności na wszystkich poziomach.

Głównym źródłem zysków dla Grupy Kapitałowej pozostaje nadal rentowna działalność Jednostki Dominującej, która została opisana w „Sprawozdaniu Zarządu z działalności Sanok RC SA”.

Z uwagi na znaczący poziom środków pieniężnych na koniec 2017 r. wskaźniki płynności zarówno bieżący jak i szybki w 2017 roku są nadal na wysokim poziomie.

2.2 Istotne ryzyka i zagrożenia

Ryzyka i zagrożenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez poszczególne podmioty Grupy Kapitałowej są analogiczne jak w Dziale 2 pkt. 2.2 „Sprawozdania Zarządu z działalności Sanok RC S.A.”

3 Informacje o podstawowych produktach Grupy i znaczący odbiorcy.

Podstawowymi produktami sprzedawanymi przez Grupę są produkty wytwarzane przez Sanok RC S.A.

W 2017r w spółce Stomil Sanok Dystrybucja sp. z o.o. przychody ze sprzedaży asortymentów dla rolnictwa pochodzących od innych producentów wyniosły 53,7 mln zł. W skali Grupy ich udział w przychodach wynosił 5,4%.

Od 2012 roku oferta sprzedawanych produktów przez Grupę została poszerzona o uszczelnienia karoserii z tworzyw sztucznych (PVC, PVC+TPE, TPE). Wyroby te sprzedawane są przez Spółkę CCRPS we Francji. W skali Grupy udział sprzedaży tych wyrobów w 2017 r stanowił 2,4%.

Od 01.10.2014 w ofercie Grupy znalazły się również uszczelnienia karoserii produkowane i sprzedawane przez spółkę Draftex w Niemczech głównie dla sektora samochodów premium na rynku niemieckim. W skali Grupy udział tych przychodów stanowił 9,5%.

Od 01.08.2016 sprzedaż Grupy powiększyła się o wartość przychodów realizowaną na terytorium Chin za pośrednictwem spółki zależnej QMRP. W 2016 roku udział tej sprzedaży w sprzedaży grupy stanowił 1,7%, natomiast w 2017 roku było to już 3,3%. Charakterystykę podstawowych produktów sprzedawanych przez podmioty Grupy przedstawiono w sprawozdaniu finansowym Sanok RC S.A. i w skonsolidowanym – w pkt.1.

4 Przychody ze sprzedaży, struktura wg linii produktowych i struktura geograficzna.

4.1 Wartość i struktura sprzedaży w podstawowych grupach wyrobów

Wartość przychodów ze sprzedaży za 2017 i 2016r:

Wyszczególnienie	2017		2016		Dynamika 2017/2016 (%)
	Wartość w tys. zł.	%	Wartość w tys. zł.	%	
Motoryzacja	568 894	57,0	516 777	55,5	110,1
Budownictwo	117 673	11,8	108 387	11,6	108,6
Przemysł i rolnictwo	162 856	16,3	155 264	16,7	104,9
Mieszanki	109 964	11,0	112 082	12,0	98,1
Pozostałe	38 418	3,9	38 979	4,2	98,6
OGÓŁEM SPRZEDAŻ	997 805	100,0	931 489	100	107,1

Sprzedaż Grupy w 2017 r. była wyższa od zrealizowanej w 2016 r. o 7,1% (tj. o 66,3 mln zł).

Kluczowym segmentem sprzedaży dla Grupy jest motoryzacja (ponad 50% udział w ogólnej wartości sprzedaży). Wzrost poziomu przychodów w tym segmencie w 2017 spowodowany jest przede wszystkim wyższą sprzedażą w Spółce Dominującej. Wyższa aniżeli w poprzednim roku była też sprzedaż zrealizowana przez spółkę QMRP (działalność w Grupie od 1.08.2016), która stanowiła 4,9% wartości sprzedaży tego segmentu (w 2016 roku było to 1,6%).

Największy przyrost sprzedaży osiągnięto właśnie w segmencie motoryzacji (o 52,1 mln zł). Wynika on przede wszystkim ze wzrostu sprzedaży do dotychczasowych odbiorców, zarówno na rynku krajowym jak też na rynkach zagranicznych.

Sprzedaż mieszanek gumowych była nieco niższa aniżeli w 2016 roku, m.in. z powodu przeprowadzanego w I kwartale 2017 roku remontu linii do produkcji mieszanek w Spółce Dominującej.

Stabilny poziom sprzedaży odnotowano również w segmencie przemysłu i rolnictwa, pomimo nadal utrzymującego się kryzysu na rynku wschodnim. W 2017 roku wzrosła sprzedaż w asortymencie maszyn i części dla rolnictwa, nieco niższa natomiast była sprzedaż w sektorze AGD oraz w farmacji. W segmencie tym również realizuje sprzedaż spółka QMRP (w 2017 r sprzedaż ta stanowiła 1,2% sprzedaży tego segmentu).

Segment budownictwa także odnotował wzrost sprzedaży (9,3 mln zł tj. 8,6%). Wzrost ten dotyczy głównie uszczelek stolarkowych w Spółce Dominującej oraz w chińskiej Spółce QMRP.

Struktura geograficzna przychodów ze sprzedaży realizowanych przez Grupę Kapitałową Sanok RC przedstawiała się następująco:

Wyszczególnienie	2017		2016		Dynamika 2017/2016 (%)
	Wartość w tys. zł	%	Wartość w tys. zł	%	
Kraje UE	493 153	49,4	490 833	52,7	100,5
Kraje Europy Wschodniej	61 920	6,2	66 053	7,1	93,7
Pozostałe rynki zagraniczne	132 254	13,3	90 203	9,7	146,6
Sprzedaż krajowa	310 478	31,1	284 400	30,5	109,2
OGÓŁEM SPRZEDAŻ	997 805	100,0	931 489	100,0	107,1

4.2 Zasady dystrybucji wyrobów

Głównym źródłem przychodów Grupy Kapitałowej jest sprzedaż produktów Sanok RC S.A., którą Jednostka Dominująca prowadzi bezpośrednio lub poprzez spółki zależne, dostosowując jej organizację do potrzeb odbiorców krajowych i zagranicznych.

Zasady dystrybucji w Jednostce Dominującej opisane zostały w Dziale 3 „Sprawozdania Zarządu z działalności Sanok RC S.A.”

Na rynku krajowym oprócz Spółki Dominującej działa Stomil Sanok Dystrybucja Sp. z o.o., Stomet Sp. z o.o. i PST Stomil Sp. z o.o. z siedzibą w Rymanowie Zdroju.

Na rynkach wschodnich operuje PHU Stomil East Sp. z o.o., która sprzedaje głównie produkty Sanok RC S.A. W prezentowanym okresie sprzedaż na eksport stanowiła 97,8% sprzedaży ogółem tej spółki – głównie do Białorusi i Ukrainy.

Podmiot zależny "Stomil Sanok Wiatka" z siedzibą w Kirowie (Rosja) produkuje wyroby gumowo-techniczne oraz prowadzi działalność handlową wyłącznie na rynku rosyjskim, głównie dla klientów ulokowanych w obwodzie kirowskim.

Podstawowym przedmiotem działalności spółki Stomil Sanok Rus Sp. z o.o. z siedzibą w Moskwie jest dystrybucja wyrobów Sanok RC S.A. na rynku rosyjskim.

Dystrybucja wyrobów Jednostki Dominującej na rynku ukraińskim jest podstawowym przedmiotem działalności Stomil Sanok Ukraina Sp. z o.o. z siedzibą w Równem.

Na rynku białoruskim działa jednostka zależna Stomil Sanok BR (Brześć), która produkuje i sprzedaje wyroby wytłaczane do stolarki okiennej w Rosji, na Ukrainie i Białorusi oraz wyroby gumowe do wyrobów AGD produkowanych w Białorusi.

Na rynku francuskim działa spółka Rubber & Plastic Systems S.A.S., która produkuje i sprzedaje uszczelnienia karoserii z tworzyw sztucznych (PVC, PVC+TPE, TPE) oraz mieszanki gumowe.

Na rynku niemieckim działa spółka Draftex Automotive GmbH, która produkuje i sprzedaje uszczelnienia karoserii do niemieckich samochodów z segmentu premium.

Od 1 sierpnia 2016 r w Grupie Sanok RC działa spółka QMRP, która produkuje i sprzedaje wyroby dla motoryzacji oraz wyroby gumowe wykorzystywane w segmencie przemysłu i w mniejszym stopniu uszczelnienia dla budownictwa. Spółka działa na rynku chińskim.

Odbiorcy dla których sprzedaż przekracza 10% wartości sprzedaży ogółem

W 2017 roku nie wystąpił odbiorca, do którego sprzedaż przekroczyłaby 10% wartości przychodów ze sprzedaży Grupy.

5 Źródła zaopatrzenia w surowce i materiały

Informacje dotyczące zaopatrzenia w surowce i materiały Spółki Dominującej opisane zostały w Dziale 4 „Sprawozdania Zarządu z działalności Sanok RC S.A.”

Spółki o działalności dystrybucyjnej zaopatrują się w wyroby gumowe w Sanok RC S.A., a towary z branży rolniczej Stomil Sanok Dystrybucja Sp. z o.o. kupuje u innych dostawców.

Stomet Sp. z o.o. zaopatruje się w kraju. Niektóre gatunki stali gatunkowych oraz elementy elektroniki są kupowane za granicą. Nie istnieje jednak żadne uzależnienie od dostawców, ponieważ rynek jest bardzo konkurencyjny.

Stomil Sanok BR Sp. z o. o. – mieszanki potrzebne do produkcji kupuje od Sanok RC S.A. W pozostałe materiały Spółka zaopatruje się na rynku lokalnym.

Spółka Rubber & Plastic Systems S.A.S. – w materiały i surowce potrzebne do produkcji wyrobów zaopatruje się na rynkach krajów Unii Europejskiej.

Spółka Draftex Automotive GmbH – w materiały i surowce potrzebne do produkcji wyrobów zaopatruje się na rynkach krajów Unii Europejskiej.

Spółka QMRP – w materiały i surowce zaopatruje się na rynku lokalnym.

6 Informacja o znaczących dla działalności gospodarczej umowach.

6.1 Umowy kredytowe, gwarancje, poręczenia.

Stan kredytów na 31.12.2017r zaciągniętych przez Spółki z Grupy Kapitałowej wraz z ich zabezpieczeniem zaprezentowane zostały w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym w nocie nr 33.

Stopy procentowe kredytów w Grupie oparte są na stawkach WIBOR, LIBOR i EURIBOR.

Według informacji posiadanych przez Sanok RC S.A., podmioty Grupy nie udzielały jednostkom powiązanim poręczeń kredytu, ani nie udzielały gwarancji, nie udzielały pożyczek, gwarancji i poręczeń osobom zarządzającym, nadzorującym oraz ich osobom bliskim.

Umowy gwarancji i poręczeń dotyczących Spółki Dominującej zostały opisane w Dziale 5 pkt. 5.1 „Sprawozdania Zarządu z działalności Sanok RC S.A.”.

6.2 Umowy ubezpieczeniowe.

Umowy ubezpieczeniowe zawarte przez Spółkę Dominującą zostały przedstawione w Dziale 5 pkt. 5.2. „Sprawozdania Zarządu z działalności Sanok RC S.A.” Umowy te - w 2017 roku – w zakresie ubezpieczenia majątkowego, OC prowadzonej działalności oraz OC Zarządu obejmowały również majątek i działalność krajowych spółek zależnych oraz w zakresie dopuszczonym przez prawo międzynarodowe – także spółek zagranicznych. W pozostałym zakresie w zależnych spółkach zagranicznych zawarte zostały umowy na zasadach standardowych, a poniesione w związku z nimi koszty nie były znaczące.

6.3 Inne umowy.

Inne umowy podpisane przez Spółkę Dominującą zostały opisane w Dziale 5 pkt. 5.3. „Sprawozdania Zarządu z działalności Sanok RC S.A.” Spółce Sanok RC S.A nie są znane fakty zawarcia przez jej akcjonariuszy znaczących umów.

Istotnymi umowami dla spółek Grupy są umowy kredytowe (w pkt. 6.1).

Wartość pozostałych umów, takich jak umowy o przegląd i badanie sprawozdań finansowych, umowy dzierżawy, umowy z przedstawicielami handlowymi, nie są znaczące z punktu widzenia przyjętych kryteriów.

7 Informacje o głównych inwestycjach w środki trwałe, wartości niematerialne.

Nakłady inwestycyjne

Nakłady inwestycyjne poniesione przez Spółkę Dominującą zostały przedstawione w Dziale 6 „Sprawozdania Zarządu z działalności Sanok RC S.A.”

W pozostałych spółkach Grupy nakłady inwestycyjne wyniosły około 29,1mln zł i dotyczyły inwestycji w budynki oraz przeznaczone były na zakup maszyn i urządzeń. Finansowanie inwestycji w Grupie następuje ze środków własnych i zewnętrznych.

8 Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju.

Rezultaty prac badawczo-rozwojowych z podziałem na ważniejsze tematy

Prace rozwojowe prowadzone w 2017 roku przez Spółkę Dominującą zaprezentowano w Dziale 7 „Sprawozdania Zarządu z działalności Sanok RC S.A.”

Spółka Stomet sp. z o.o. kontynuowała w 2017 roku i będzie w kolejnych latach prowadzić wspólnie i na rzecz Sanok RC S.A. prace badawczo-rozwojowe ukierunkowane na wprowadzenie nowych technologii, jak również modernizacji już istniejących urządzeń i form dla produkcji wyrobów gumowych. Ponadto Spółka posiada uprawnienia do napraw urządzeń ciśnieniowych dozorowanych oraz uprawnienia do wykonywania takich urządzeń.

W pozostałych spółkach, poza wyżej wymienionymi, nie prowadzono prac badawczo-rozwojowych.

9 Sytuacja Kadrowa Grupy, wynagrodzenia

Wyszczególnienie	Średnie zatrudnienie w etatach na 31.12.		Średnia płaca za 12 m-cy (zł)	
	2017	2016	2017	2016
SANOK RC SA	1 962	1 816	4 287	3 972
Stomil Sanok Dystrybucja Sp. z o.o. w Bogucinie	104	105	4 079	3 858
STOMIL – EAST Sp. z o.o. w Sanoku	6	7	6 385	7 606
STOMET Sp. z o.o. w Sanoku	174	166	4 113	3 668
PST Stomil Sp. z o.o. w Rymanowie	118	114	2 574	2 488
Stomil Sanok Wiatka SA w Kirowie, Rosja	8	8	2 207	1 744
Stomil Sanok RUS Sp. z o.o. w Moskwie Rosja	10	10	5 592	4 265
Stomil Sanok BR w Brześciu n/Bugiem, Białoruś	51	54	2 154	2 084
Stomil Sanok Ukraina Sp. z o.o. w Równem, Ukraina	17	16	2 179	2 147
Rubber & Plastic Systems S.A.S w Villers-la-Montagne we Francji	68	65	13 011	11 851
Sanok (Qingdao) Auto Parts Sp. z o.o. w Jiaozhou Chiny	3	0	15 370	0
Draftex Automotive GmbH w Grefrath Niemcy	242	309	15 030	13 885
Qingdao Masters of Rubber and Plastic Co., Ltd w Jiaozhou Chiny	206	197	3 084	1 914
Ogółem	2 969	2 867		

10 Działania w zakresie poprawy warunków pracy i ochrony środowiska.

Niniejsze działania dotyczą przede wszystkim Spółki Dominującej i zostały opisane w Dziale 10 „Sprawozdania Zarządu z działalności Sanok RC S.A.”

11 Informacje dotyczące umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o dokonanie badania lub przeglądu sprawozdania sprawozdawania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W dniu 22 lipca 2016 r. zawarta została umowa z firmą Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie o dokonanie przeglądów półrocznych i badanie rocznych sprawozdań finansowych: jednostkowego i skonsolidowanego za okres od 2016 do 2018. Informacja na temat wynagrodzenia z tytułu powyższej umowy zostało ujawnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, nota nr 39 „Pozostałe informacje do raportu rocznego za 2017 r.”.

12 Pozostałe informacje zgodnie z MSR 1.13

Do najważniejszych czynników, które mogą mieć wpływ na wyniki Grupy Sanok RC w najbliższych okresach sprawozdawczych zaliczyć należy:

- globalną sytuację polityczną, w tym w Europie Wschodniej, krajach Bliskiego Wschodu, Afryki Północnej i Azji Południowo-Wschodniej,
- sytuację gospodarczą w świecie, Europie i na podstawowych rynkach, na których sprzedaje Grupa tj. na rynku motoryzacji (Unia Europejska), pasów klinowych (dla rolnictwa i przemysłowych – kraj, Rosja, Ukraina), budowlanym (systemy uszczelnień i uszczelki samoprzylepne – kraj, Rosja, Ukraina, UE),
- kursy walut EUR/PLN; BYN/PLN; UAH/PLN; RUB/PLN, w tym ewentualna dewaluacja UAH, RUB, BYN,
- presję klientów - głównie z rynku pierwotnego - na ceny,
- dostępność kredytów dla bezpośrednich i pośrednich odbiorców wyrobów, towarów Spółki – zwłaszcza dla osób fizycznych, w tym prowadzących działalność gospodarczą (ważne dla segmentu rolnictwa i budownictwa),
- kształtowanie się na światowych rynkach cen podstawowych surowców wykorzystywanych do produkcji przez Spółki Grupy (przede wszystkim poziom cen kauczuków)
- poziom i termin uruchomienia dofinansowania wynikającego z programu PROW 2014-2020 - dla sprzedaży w segmencie rolniczym
- sytuację pogodową.

Zaangażowanie w ochronę środowiska naturalnego i polityka środowiskowa.

Dbając o otaczające nas środowisko naturalne, Grupa podejmuje konkretne działania przyczyniające się do zrównoważonego rozwoju. Systematyczne ulepszanie procesów technologicznych w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń, ograniczenie zużycia mediów technologicznych, energii i surowców to przykłady działań proekologicznych.

Najważniejszymi kryteriami działalności Grupy SANOK RC są zaufanie i zadowolenie klientów, społeczeństwa, pracowników oraz właścicieli. Dla utrzymania i pogłębienia zdobytego zaufania i zadowolenia oraz zapewnienia rozwoju, spółka przyjmuje następujące zobowiązania:

- dostarczanie wyrobów i usług przyjaznych dla środowiska przy optymalnych kosztach
- ciągłe doskonalenie Systemu Zarządzania Środowiskowego mające na celu spełnienie wszystkich uregulowań prawnych dotyczących ochrony środowiska
- stałe zmniejszanie poniżej określonych prawem norm i limitów, szkodliwego wpływu działalności spółki na środowisko
- zapobieganie zanieczyszczeniom środowiska

Decyzje dotyczące dywidendy zostały przedstawione w „Sprawozdanie Zarządu z działalności Sanok RC S.A.” w pkt.13 Sprawozdania.

Brak jest w Grupie zasobów, które nie zostały ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej sporządzonym zgodnie z MSSF.

13 Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego.

Opis zasad ładu korporacyjnego został zawarty w *Sprawozdaniu Zarządu z działalności Sanok RC S.A*

14 Oświadczenie grupy kapitałowej na temat informacji niefinansowych.

Zgodnie z art. 55 ust. 2c ustawy o rachunkowości, Spółka Dominująca sporządzi, zgodnie z wymogami art. 49b ust. 2 – 8 ustawy o rachunkowości, odrębne sprawozdanie grupy kapitałowej na temat informacji niefinansowych, oraz zamieści je na swojej stronie internetowej w terminie przewidzianym w ustawie.

Sanok 19 marca 2018 r.

Zarząd SANOK RC SA:

Prezes Zarządu	–	Piotr Szamburski	_____
Członek Zarządu	–	Rafał Grzybowski	_____
Członek Zarządu	–	Marcin Saramak	_____
Członek Zarządu	–	Piotr Dołęga	_____

OŚWIADCZENIE

Stosownie do §91 ust.1 pkt.5 i 6 oraz §92 ust.1 pkt.5 i 6 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19.02.2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (tekst jednolity: Dz. U z 2014r poz. 133 z późn. zmianami).

Zarząd Sanok Rubber Company SA oświadcza, że:

- roczne jednostkowe oraz skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2017 rok i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową emitenta oraz jego wynik finansowy,
- Sprawozdanie Zarządu z działalności za 2017 rok zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Jednostki Dominującej i Grupy Kapitałowej, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyk,
- podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2017 roku, firma Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie, został wybrany zgodnie z przepisami prawa,
- firma Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. oraz biegły rewident dokonujący badania, złożyli w dniu 19 marca 2018 roku oświadczenie, o tym że spełniają warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii z badania rocznego jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Piotr Szamburski	- Prezes Zarządu
Marcin Saramak	- Członek Zarządu
Rafał Grzybowski	- Członek Zarządu
Piotr Dołęga	- Członek Zarządu

Building a better
working world

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Tel. +48 22 557 70 00
Faks +48 22 557 70 01
warszawa@pl.ey.com
www.ey.com/pl

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Dla Walnego Zgromadzenia oraz dla Rady Nadzorczej Sanok Rubber Company S.A.

Sprawozdanie z badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku Grupy Kapitałowej Sanok Rubber Company S.A. („Grupa Kapitałowa”), w której jednostką dominującą jest Sanok Rubber Company S.A. („Spółka”) z siedzibą w Sanoku, ul. Przemyska 24, obejmującego skonsolidowany rachunek zysków i strat, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku, skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2017 roku, skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych oraz skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku oraz dodatkowe noty objaśniające („załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).

Odpowiedzialność Zarządu Spółki oraz członków Rady Nadzorczej za skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa, a także statutem Spółki. Zarząd Spółki jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („ustawa o rachunkowości”), Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej Spółki są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o tym, czy załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Grupy Kapitałowej zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- Ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym („ustawa o biegłych rewidentach”),
- Krajowych Standardów Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 roku z późn. zm.,
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE („Rozporządzenie 537/2014”).

Regulacje te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Celem badania jest uzyskanie racjonalnej pewności co do tego, czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem, a także wydanie sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z powyżej wskazanymi standardami zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia, powstałego na skutek oszustwa jest wyższe niż ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia powstałego na skutek błędu, ponieważ oszustwo może obejmować zmywy, fałszerstwo, celowe pominięcia, wprowadzanie w błąd lub obejście kontroli wewnętrznej i może dotyczyć każdego obszaru prawa i regulacji, nie tylko tego bezpośrednio wpływającego na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez Spółkę skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Spółki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez Zarząd Spółki wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności badanej Grupy Kapitałowej ani efektywności lub skuteczności prowadzenia spraw Grupy Kapitałowej przez Zarząd Spółki obecnie lub w przyszłości.

Zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rewizji Finansowej 320 pkt. 5 koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania, jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta.

W związku z powyższym wszystkie stwierdzenia zawarte w sprawozdaniu biegłego rewidenta z badania, w tym stwierdzenia dotyczące innych wymogów prawa i regulacji wyrażane są z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i osądem biegłego rewidenta.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania. Opinia jest spójna z dodatkowym sprawozdaniem dla Komitetu Audytu wydanym z dniem niniejszego sprawozdania z badania.

Niezależność

W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident i firma audytorska pozostawali niezależni od jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej zgodnie z przepisami ustawy o biegłych rewidentach, Rozporządzenia 537/2014 oraz zasadami etyki zawodowej przyjętymi uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zabronione przepisami art. 136 ustawy o biegłych rewidentach oraz art. 5 ust. 1 Rozporządzenia 537/2014.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej uchwałą 04/2017 Rady Nadzorczej z dnia 22 maja 2017 roku. Skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej badamy nieprzerwanie począwszy od roku obrotowego zakończonego dnia 31 grudnia 2016 roku; to jest przez okres dwóch kolejnych lat.

Najbardziej znaczące rodzaje ryzyka

W trakcie przeprowadzonego badania zidentyfikowaliśmy poniżej opisane najbardziej znaczące rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia (kluczowe sprawy badania), w tym spowodowanego oszustwem oraz opracowaliśmy stosowne procedury badania dotyczące tych rodzajów ryzyka. W przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne dla zrozumienia zidentyfikowanego ryzyka oraz wykonanych przez biegłego rewidenta procedur badania, zamieściliśmy również najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka.

Zagadnienia te zostały uwzględnione w kontekście naszego badania załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jako całości oraz przy formułowaniu opinii o tym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. W związku z powyższym nie wydajemy odrębnej opinii na ich temat.

<p><i>Opis rodzaju ryzyka istotnego zniekształcenia (kluczowe sprawy badania)</i></p>	<p><i>Procedury biegłego rewidenta w odpowiedzi na zidentyfikowane ryzyko</i></p>
<p>Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych</p> <p>Na dzień bilansowy Grupa prezentuje rzeczowe aktywa trwałe o wartości ok. 277 milionów złotych co stanowi 33% sumy bilansowej. Grupa przeprowadziła analizę przesłanek utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych dla poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Dla rzeczowych aktywów trwałych o wartości bilansowej ok. 43 milionów złotych Grupa zidentyfikowała przesłanki do przeprowadzenia testów na utratę wartości. Analiza wartości odzyskiwalnej tych aktywów oparta jest na wynikach testów na utratę wartości bazujących na zdyskontowanych przepływach pieniężnych poszczególnych ośrodków generujących środki pieniężne.</p> <p>Testy na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych zależne są w dużym stopniu od szacunków Zarządu między innymi takich jak: strategia Grupy, przyszłe przychody i koszty, średnioważony koszt kapitału oraz krańcowa stopa wzrostu, które są zależne od oczekiwań w odniesieniu do przyszłych warunków rynkowych i gospodarczych. Prognozy te obarczone są znaczącym ryzykiem zmian ze względu na zmieniające się warunki rynkowe. W związku z powyższym uznaliśmy analizę utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych za kluczowe zagadnienie dla badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.</p> <p>Ujawnienia Grupy dotyczące przeprowadzonych testów na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych zostały zamieszczone w nocie 18 „Rzeczowe aktywa trwałe” dodatkowych not objaśniających do załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.</p>	<p>Nasze procedury badania obejmowały między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenę dokonanej przez Zarząd analizy wystąpienia przesłanek na utratę wartości aktywów; • ocenę średnioważonego kosztu kapitału poprzez analizę istotnych danych wsadowych w wyliczeniu średnioważonego kosztu kapitału przy wykorzystaniu pracy specjalistów z zakresu wycen i z uwzględnieniem danych rynkowych; • ocenę przyjętych przez Zarząd prognoz finansowych i założeń makroekonomicznych poprzez porównanie kluczowych założeń, w tym zastosowanych stóp dyskonta, leżących u podstaw przeprowadzonego testu do wskaźników rynkowych, do dotychczasowych strumieni przychodów, kosztów, osiągniętej marży i przepływów pieniężnych; • sprawdzenie poprawności matematycznej modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych i uzgodnienie źródłowych danych do przyjętych przez Zarząd budżetów operacyjnych; • ocenę adekwatności ujawnień w zakresie testu na utratę wartości, w tym ocenę przygotowanej przez Zarząd analizy wrażliwości pod kątem wymogów MSR 36 <i>Utrata wartości aktywów</i>.

Rozliczenie nabycia jednostki zależnej oraz utrata wartości wartości firmy

W roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku Grupa zakończyła rozliczenie, zgodnie z *MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć*, nabycia jednostki zależnej Qingdao Masters of Rubber and Plastic Co., Ltd („QMRP”), które miało miejsce w dniu 1 sierpnia 2016 roku. W związku z powyższym, po przeprowadzeniu wyceny do wartości godziwej przejętych aktywów i zobowiązań, Grupa rozpoznała wartość firmy w wysokości ok. 7 milionów złotych.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Zarząd jednostki dominującej przeprowadził test na utratę wartości wartości firmy na podstawie prognozowanych zdyskontowanych przepływów pieniężnych przygotowanych dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została zaalokowana ta wartość firmy, w oparciu m.in. o długoterminowe założenia odnośnie kształtowania się przychodów ze sprzedaży, z uwzględnieniem innych kluczowych założeń dotyczących parametrów operacyjnych oraz makroekonomicznych.

Zagadnienie zostało określone jako kluczowe dla badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy z uwagi na złożoność procesu weryfikacji ostatecznego rozliczenia nabycia jednostki zależnej oraz ze względu na istotną wartość rozpoznanej na tym nabyciu wartości firmy, a także z uwagi na element profesjonalnego osądu kierownictwa Grupy związanego z szacowaniem wartości odzyskiwalnej tej wartości firmy. Szacunek ten wymaga przyjęcia przez Zarząd jednostki dominującej szeregu założeń dotyczących prognoz przepływów pieniężnych, w tym dotyczących kształtowania się przychodów ze sprzedaży oraz kosztów działalności operacyjnej.

W ramach badania w odniesieniu do ostatecznego rozliczenia nabycia jednostki zależnej nasze procedury obejmowały między innymi:

- ocenę metodologii wyceny do wartości godziwej oraz poprawności wyceny przejętych aktywów i zobowiązań a także kompletności ich identyfikacji,
- analizę poprawności ostatecznego rozliczenia nabycia z perspektywy *MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć* oraz prawidłowość kalkulacji wartości firmy,
- ocenę adekwatności ujawnień w zakresie rozliczenia nabycia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

W ramach badania w odniesieniu do wartości firmy rozpoznanej na nabyciu QMRP nasze procedury obejmowały między innymi:

- ocenę średnioważonego kosztu kapitału poprzez analizę istotnych danych wsadowych w wyliczeniu średnioważonego kosztu kapitału przy wykorzystaniu pracy specjalistów z zakresu wycen i z uwzględnieniem danych rynkowych;
- ocenę przyjętych przez Zarząd prognoz finansowych i założeń makroekonomicznych poprzez porównanie kluczowych założeń, w tym zastosowanych stóp dyskonta, leżących u podstaw przeprowadzonego testu do wskaźników rynkowych, do dotychczasowych strumieni przychodów, kosztów, osiągniętej marży i przepływów pieniężnych;
- sprawdzenie poprawności matematycznej modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych i uzgodnienie źródłowych danych do przyjętych przez Zarząd budżetów operacyjnych;

<p>Prognozy te obarczone są znaczącym ryzykiem zmian ze względu na zmieniające się warunki rynkowe.</p> <p>Grupa zawarła ujawnienia dotyczące ostatecznego rozliczenia nabycia jednostki zależnej oraz testu na utratę wartości wartości firmy w nocie 21 „Przejęcie jednostki” dodatkowych not objaśniających do załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.</p>	<ul style="list-style-type: none">• ocenę adekwatności ujawnień w zakresie testu na utratę wartości, w tym ocenę przygotowanej przez Zarząd analizy wrażliwości pod kątem wymogów MSR 36 <i>Utrata wartości aktywów</i>.
--	--

Opinia

Naszym zdaniem załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz jej wyniku finansowego za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Grupę Kapitałową przepisami prawa i statutem Spółki.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

Nasza opinia o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie obejmuje sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej.

Za sporządzenie sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa jest odpowiedzialny Zarząd Spółki. Ponadto Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej Spółki są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach było wydanie opinii, czy sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej, za wyjątkiem treści rozdziału „Oświadczenie grupy kapitałowej na temat informacji niefinansowych”, zostało sporządzone zgodnie z przepisami prawa oraz, że jest ono zgodne z informacjami zawartymi w załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o Grupie Kapitałowej i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej istotne zniekształcenia oraz wskazanie, na czym polega każde takie istotne zniekształcenie.

Naszym zdaniem sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i jest zgodne z informacjami zawartymi w załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Ponadto, oświadczamy, iż w świetle wiedzy o Grupie Kapitałowej i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, nie stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej istotnych zniekształceń.

Opinia na temat oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego

Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej Spółki są odpowiedzialni za sporządzenie oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego zgodnie z przepisami prawa.

W związku z przeprowadzonym badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego, naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach było wydanie opinii, czy emitent obowiązany do złożenia oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego, stanowiącego wyodrębnioną część sprawozdania z działalności, zawarł w tym oświadczeniu informacje wymagane przepisami prawa oraz w odniesieniu do określonych informacji wskazanych w tych przepisach lub regulaminach stwierdzenie, czy są one zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Naszym zdaniem w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego Spółka zawarła informacje określone w paragrafie 91 ust. 5 punkt 4 lit. a, b, g, j, k oraz lit. l Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („Rozporządzenie”).

Informacje wskazane w paragrafie 91 ust. 5 punkt 4 lit. c-f, h oraz lit. i tego Rozporządzenia zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Informacja o sporządzeniu oświadczenia na temat informacji niefinansowych

Zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach informujemy, że Spółka zamieściła w sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej informację o sporządzeniu odrębnego sprawozdania na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 49b ust. 9 ustawy o rachunkowości oraz że Spółka sporządziła takie odrębne sprawozdanie.

Nie wykonaliśmy żadnych prac atestacyjnych dotyczących oświadczenia na temat informacji niefinansowych i nie wyrażamy jakiegokolwiek zapewnienia na jego temat.

Warszawa, dnia 19 marca 2018 roku

Kluczowy Biegły Rewident

Piotr Chęciek
biegły rewident
nr 13253

działający w imieniu
Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
nr ewid. 130

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
spółka komandytowa
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
NIP 526-020-79-76